T. C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PARA, SERMAYE PİYASALARI VE FİNANSAL KURUMLAR
BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKİYE'DE UYGULANAN BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ DAHİLİNDE FAALİYET GÖSTEREN EMEKLİLİK YATIRIM FONLARININ PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

HAKAN NACİ BALSIZAN

2501413728

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. NİMET HÜLYA TALU

İSTANBUL - 2016

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN;

Adı ve Soyadı	:	HAKAN NACİ BALSIZAN	**Numarası**	:	2501413728
Anabilim Dalı / Anasanat Dalı / Programı	:	PARA SER.PİY.VE FİN.KUR.	**Danışmanı**	:	PROF.DR.N.HÜLYA TALU
Tez Savunma Tarihi	:	27.07.2016	**Saati**	:	11:00
Tez Başlığı	:	TÜRKİYE'DE UYGULANAN BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ DAHİLİNDE FAALİYET GÖSTEREN EMEKLİLİK YATIRIM FONLARININ PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ			

TEZ SAVUNMA SINAVI, İÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin **36. Maddesi** uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE** OYBİRLİĞİ / ~~OYÇOKLUĞUYLA~~ karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- PROF.DR.N.HÜLYA TALU		KABUL
2- YRD.DOÇ.DR.ARİF SALDANLI		KABUL
3- YRD.DOÇ.DR.EROL MUZIR		KABUL

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- DOÇ.DR.SÜLEYMAN AHMET MENTEŞ		
2- YRD.DOÇ.DR.MEHMET SABRİ TOPAK		

ÖZ

TÜRKİYE'DE UYGULANAN BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ DAHİLİNDE FAALİYET GÖSTEREN EMEKLİLİK YATIRIM FONLARININ PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

HAKAN NACİ BALSIZAN

Bu tezin amacı, Türkiye'de uygulanan bireysel emeklilik sistemi dahilinde faaliyet gösteren emeklilik yatırım fonlarının performansını değerlendirmek, elde edilen sonuçların ışığı altında katılımcılar ve ülke ekonomisinin ortak çıkarları için somut öneriler sunmaktır.

Araştırma kapsamına, yatırım amacına göre 8 ayrı gruba ayrılmış olan toplam 132 fon dahil edilmiştir. Seçilen emeklilik yatırım fonlarının 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait aylık verileri kullanılmıştır. Performans analizi, genel kabul görmüş performans değerlendirme yöntemleri olan; Sharpe Oranı, M^2 Performans Ölçütü, Treynor Oranı, Jensen Alfa Ölçütü ve Değerleme Oranı kullanılarak yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, hisse senedi fon grubu dışında kalan 7 fon grubunun performansının kendileri için belirlenen göstergelerine ait performansın altında kaldığı ortaya çıkmıştır.

Diğer yandan hisse fon grubu dahil hiçbir fon grubu için istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönetim performansı bulunamamıştır. Fon bazında, incelenen 132 emeklilik fonu içinde pozitif yönetim performansı anlamlı çıkan sadece 3 adet hisse fonu olurken, negatif yönetim performansı anlamlı çıkan 27 fon olmuştur.

Sonuçlara bakıldığında, hisse fon grubu dışında kalan emeklilik yatırım fonu grupları için incelenen dönemde etkin bir portföy yönetimine rastlanmamıştır. Bu durum bireysel emeklilik sisteminin geleceği, katılımcılar ve yurt içi tasarruf hedefleri açısından sorun teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler : Emeklilik Yatırım Fonları, Bireysel Emeklilik Sistemi, Portföy Yönetimi, Performans Değerlendirme, Yurt İçi Tasarruflar.

ABSTRACT

PERFORMANCE EVALUATION OF PENSION MUTUAL FUNDS OPERATING UNDER INDIVIDUAL PENSION SYSTEM IMPLEMENTED IN TURKEY

HAKAN NACİ BALSIZAN

The purpose of this thesis is to evaluate the performance of pension mutual funds operating under individual pension system implemented in Turkey and to provide concrete recommendations for common interest of the participants and country's economy in the light of the results obtained.

The study includes totally 132 funds, divided into 8 different groups according to their investment objective. 2012, 2013 and 2014 monthly statistics of pension mutual funds selected have been used. Performance analysis has been done by using widely accepted measurements i.e. Sharpe Ratio, M^2 Performance Criteria, Treynor Ratio, Jensen Alpha Criteria and Appraisal Ratio.

According to the analysis results, the performance of 7 fund groups except stock funds group has stayed below the indicators set for themselves. On the other hand, statistically significant "positive management performance" couldn't be found for any fund groups, including stock funds group. On the basis of the funds, only 3 stock funds had significant "positive management performance", whereas 27 stock funds had significant "negative management performance" among 132 pension funds surveyed.

According to the results, no active portfolio management has been found for the pension mutual funds groups except stock funds group in the period under review. This situation poses a problem in terms of the future of individual pension system, participants and domestic savings targets.

Key Words : Pension Mutual Funds, Individual Pension System, Portfolio Management, Performance Evaluation, Domestic Savings.

ÖNSÖZ

Ülkemizde 2001 yılında yürürlüğe giren bireysel emeklilik sistemi henüz istenen büyüklüğe ulaşamamıştır. Bu durumun sebeplerinden biri olarak gösterilen emeklilik yatırım fonlarının performansı üzerine tartışmalar sürmektedir. Bu çalışmanın öncelikli hedefi, emeklilik yatırım fonlarının performansını analiz etmek ve net sonuçlar ortaya koymaktır.

Çalışma kapsamında ilk olarak sosyal güvenlik kavramı ve uygulamaları açıklanmış, ardından ülkemizde uygulanan özel emeklilik sistemi ve emeklilik yatırım fonları üzerinde durulmuştur. Son olarak yatırım amacına göre 8 ayrı gruba ayrılmış, düzenli verilere sahip toplam 132 emeklilik yatırım fonunun 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait performansının ayrıntılı analizi yapılmıştır.

Analiz sonuçlarına göre, sadece hisse fon grubunun kendisi için belirlenen göstergenin performansını geçebildiği ortaya çıkmıştır. Diğer fon gruplarına ait kümülatif getiriler kendileri için belirlenen ya da oluşturulan göstergelere ait getirilerin altında kalmıştır. Likit fon grubunun incelenen döneme ait kümülatif getirisinin risksiz faiz oranına ait getirinin üzerine çıkamadığı görülmüştür. Diğer yandan, portföy yöneticilerinin becerilerini en üst düzeyde sergilemelerine olanak sağlayan esnek fonların performansı da beklenenden uzak kalmıştır. Bu olumsuz durum, portföy yöneticilerinin becerileri, devlet katkısı uygulaması ve fon kesintileri dışında, sermaye piyasalarımızın derin olmaması, yatırımcıların finansal konularda yeterli bilgiye sahip olmaması ve mevzuat kaynaklı sorunlardan da kaynaklanmaktadır. Sonuç ve öneriler bölümünde bireysel emeklilik yatırım fonlarının makro ekonomik gelişmeye katkı sağlayarak büyütülebilmesi açısından çözüm önerileri sunulmuştur.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde görüş ve önerileriyle katkıda bulunan tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Nimet Hülya TALU'ya, fonlar ve finans piyasalarına ait tarihsel verilere ulaşmamı sağlayan Sayın Doç.Dr. Serra Eren SARIOĞLU'na, yazım kontrollerini yapan değerli arkadaşım Sayın Eyüp KILINÇ'a teşekkür eder, çalışmanın ilgili herkese faydalı olmasını dilerim.

Hakan N. BALSIZAN

İÇİNDEKİLER

ÖZ iii

ABSTRACT iv

ÖNSÖZ v

TABLOLAR LİSTESİ ix

GRAFİKLER LİSTESİ x

KISALTMALAR LİSTESİ x

GİRİŞ 1

I.BÖLÜM

DÜNYADA ÖZEL EMEKLİLİK UYGULAMALARI

1.1. Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Tehlikeler 5

1.2. Sosyal Güvenlik Uygulamaları 6

1.2.1. Dağıtım Sistemleri 6

1.2.2. Mesleki Sandık Uygulamaları 6

1.2.3. Özel Emeklilik Sistemleri 7

1.3. Bir Sosyal Tehlike Olarak ''Yaşlılık'' ve Özel Emeklilik Sistemleri 7

1.4. Dünyada Özel Emeklilik Fonlarının Büyüklüğü 8

II. BÖLÜM

TÜRKİYE'DE UYGULANAN ÖZEL EMEKLİLİK SİSTEMİ VE EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI

2.1. Bireysel Emeklilik Sistemi -BES 11

2.2. Sistemin İşleyişi 12

2.3. Emeklilik Şirketleri 13

2.4. Emeklilik Yatırım Fonları 15

2.4.1. Fonların Kuruluşu ve Hukuki Yapısı 15

2.4.2. Emeklilik Fonu Portföyünün Yönetiminde Genel Kısıtlamalar 15

2.4.3. Emeklilik Yatırım Fonu Türleri 16

2.4.4. Emeklilik Yatırım Fonlarına Ait Genel Büyüklükler 20

2.4.5. Emeklilik Yatırım Fonlarının Portföy Dağılımları 22

III. BÖLÜM

EMEKLİLİK YATIRIM FONLARININ PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

3.1. Performans Karşılaştırmasında Kullanılan Göstergeler 27

3.2. Risk Kavramı ve Riskin Ölçülmesi 28

3.3. Riske Göre Düzeltilmiş Performans Değerlendirme Yöntemleri 29

3.3.1. Sharpe Oranı 30

3.3.2. M^2 Performans Ölçütü 30

3.3.3. Treynor Oranı 31

3.3.4 . Jensen Alfa Ölçütü 31

3.3.5 . Değerleme Oranı 32

3.4. Anlamlılık testi 32

3.5. Araştırmanın Kapsamı 32

3.7. Emeklilik Yatırım Fonlarının Performans Sonuçları 33

3.7.1. Üç Yıllık Nominal Getirilerin Karşılaştırması 33

3.7.2. Fon Gruplarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Analizleri 36

3.7.3. Yatırım Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Analizleri 38

3.7.3.1. Hisse Senedi Fonları 39

3.7.3.2. Esnek -1 (Esnek) Fonlar 40

3.7.3.3. Esnek -2 (BA) Yatırım Fonları 41

3.7.3.4. Esnek -3 (GA) Yatırım Fonları 41

3.7.3.5. Kamu Borçlanma Araçları Fonları 42

3.7.3.6. Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonları 43

3.7.3.7. Likit Fonlar 44

3.7.3.7. Standart Fonlar 45

SONUÇ VE ÖNERİLER 46

KAYNAKÇA 49

EKLER 53

Ek 1: Emeklilik Yatırım Fonlarının 2004-2014 Yılları Arası Kümülatif Getirisi ... 53

Ek 2: Emeklilik Yatırım Fonlarının 2004-2014 Yılları Arası Yıllık Ortalama Getirisi 55

Ek 3: Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 56

Ek 4: Esnek-1 (Esnek) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 57

Ek 5: Esnek-2 (BA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 58

Ek 6: Esnek-3 (GA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 59

Ek 7: Kamu Borçlanma Araçları (GA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 60

Ek 8: Kamu Dış Borçlanma Araçları (GA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 61

Ek 9: Likit (Para Piyasası) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 62

Ek 10: Standart Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri 63

Ek 11: Emeklilik Yatırım Fonlarının Performansı Üzerine Türkiye'de Yapılan Araştırmalar 64

Ek 12: Yatırım Fonlarının Performansı Üzerine Amerika Birleşik Devletleri'nde Yapılan Önemli Araştırmalar 65

Ek 13: Emeklilik Yatırım Fonlarının Kod ve Ünvanları 66

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2.1: Bireysel Emeklilik Sisteminde Faaliyet Gösteren Şirketler 15

Tablo 2.2: Emeklilik Şirketlerinin Ünvan Değişiklikleri 16

Tablo 2.3: Emeklilik Yatırım Fonları Hakkında Yeni Düzenlemeler 21

Tablo 2.4: Emeklilik Yatırım Fonlarına Ait Genel Büyüklükler 23

Tablo 2.5: Emeklilik Yatırım Fonlarının Genel Portföy Dağılımı.....24

Tablo 2.6: Emeklilik Yatırım Fonlarının Kamu Borçlanma Araçları Yatırımları 25

Tablo 2.7: Emeklilik Yatırım Fonlarının Hisse Senedi Yatırımları 26

Tablo 3.1: İncelenen Emeklilik Yatırım Fonları İçin Kullanılan Göstergeler..... 30

Tablo 3.2: Fon Grupları 3 Yıllık Performans (Göstergesinin Getirisine Karşı) 35

Tablo 3.3: Fon Grupları 3 Yıllık Performans (Risksiz Faiz Oranına Karşı) 36

Tablo 3.4: Fon Gruplarına ve Göstergelerine Ait Getirilerin Karşılaştırması.....37

Tablo 3.5: Fon Gruplarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Karşılaştırmaları..... 38

Tablo 3.6: Fon Gruplarında Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Performansları 39

Tablo 3.7: Emeklilik Yatırım Fonlarının Jensen Alfa Anlamlılık Testi Sonuçları ... 40

Tablo 3.8: Hisse Senedi Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması.....41

Tablo 3.9: Esnek -1 (Esnek) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması..... 42

Tablo 3.10: Esnek -2 (BA) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması.....43

Tablo 3.11: Esnek -3 (GA) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması 43

Tablo 3.12: Kamu Borçlanma Araçları Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması 44

Tablo 3.13: Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması 45

Tablo 3.14: Likit Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması 46

Tablo 3.15: Standart Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması..... 47

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1.1: OECD Ülkelerinde Özel Emeklilik Fonlarının Büyüklüğü ve Yıllık Büyüme Oranları (2004-2014) 11

Grafik 1.2: Özel Emeklilik Fonlarının OECD Ülkelerinin Gayrisafi Yurtiçi Hasılalarına Göre Oransal Büyüklükleri, 2014 12

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	Adı Geçen Eser
BA	Büyüme Amaçlı
BES	Bireysel Emeklilik Sistemi
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senetleri
EGM	Emeklilik Gözetim Merkezi
EYF	Emeklilik Yatırım Fonu
GA	Gelir Amaçlı
İGES	İşveren Grup Emeklilik Sözleşmesi
ILO	International Labour Organization
KYD	Kurumsal Yatırımcılar Derneği
O/N	Overnight – Gecelik Faiz
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TSPB	Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜGİAD	Türkiye Genç İşadamları Derneği

GİRİŞ

Ülkelerin sosyal güvenlik sistemlerinde yaşanan sorunlar özel emeklilik uygulamalarının önemini arttırmıştır. Tıptaki teknolojik ve bilimsel gelişmeler, hastalıkların erken dönemde teşhis ve tedavisinin sağlanması ve koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması sayesinde ortalama yaşam süreleri uzamıştır. Bütün bunların sonucu olarak, dünyada ve Türkiye'de 65 ve yukarı yaştaki nüfusun genel nüfusa oranı da artmıştır.[1]

Özellikle gelişmiş ülkelerde doğum oranlarının azaldığı görülmektedir. Gelişmemiş ya da gelişmekte olan ülkelerde ise doğum oranları nisbeten daha yüksek olmakla beraber kayıt dışı istihdam oranlarının yüksekliği ve etkin olmayan politikalar sebebiyle sosyal güvenlik sistemlerinin gelir-gider dengesi bozulmaktadır.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerde nüfusun yaşlanma sürecinin önemli problemlere yol açması beklenmektedir. Bu sebeple sosyal politikaların gözden geçirilip yeniden düzenlenmesi ve önümüzdeki bir kaç on yıl içinde karşılaşılabilecek muhtemel sorunlara karşı hazırlıkların yapılması gerekmektedir.[2]

Sosyal güvenlik sistemlerinin gelir-gider dengesinin bozulması ve kişilerin emeklilik dönemlerinde tatmin edici bir emekli maaşı almalarının gittikçe zorlaşıyor olması devletlerin gönüllü ya da zorunlu katılımlarla özel emeklilik sistemlerini devreye sokmaları sonucunu doğurmaktadır.

Bu amaçla 1980'li yıllarda Şili'de uygulanan emeklilik reformu ve özel emeklilik sistemi uygulamasının bir örnek oluşturduğu söylenebilir. 1993 yılında Peru, 1994'de Arjantin ve 1997 yılında Meksika'da yapılan reformlarla özel emeklilik sistemleri arka arkaya hayata geçirilmiştir.[3]

Türkiye'de özel emeklilik 2001 yılında yürürlüğe giren 4632 sayılı ''Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'' ile resmen başlamıştır. İlk emeklilik şirketlerinin kuruluş ve ruhsat alma süreçleri ise ancak 2003 yılında

---

[1] TÜİK, **İstatistiklerle Yaşlılar, 2014.**,s.1.
[2] TÜİK, **a.g.e.**, s.1.
[3] Orhan Şener, Faruk AKIN, **Özel Emeklilik Fonları ve Türkiye'de Bireylerin BireyselEmeklilik Sistemine Giriş Kararlarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma**, Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt 18, Sayı I, 2010, s.291-312.

tamamlanabilmiştir. Bu tarih itibarıyla katılımcılar şirketlerin sunduğu emeklilik planlarına dahil olarak emeklilik dönemleri için birikim yapmaya başlamışlardır.[4]

Bireysel emeklilik sistemi, katılımcıların katkı paylarının emeklilik yatırım fonlarında toplanması ve bu fonların uzman portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilmesi esası üzerine kurulmuştur. Bu noktada, portföy yöneticilerinin göstereceği performans sistemin amacına ulaşabilmesi için en önemli konu haline gelmektedir.

Türkiye'de 2013 yılında bireysel emeklilik sisteminin teşvik edilmesi amacıyla ''Devlet katkısı'' uygulaması başlatılmıştır. Bu sayede sisteme girişler artmış ve emeklilik yatırım fonları da hızla büyümeye başlamıştır. Diğer yandan, devlet katkısı uygulaması sebebiyle yatırım fonlarının performansıyla ilgili yaşanan sıkıntılar ve yapılan tartışmalar gündemden düşmüştür. Ancak devlet teşviğinin aşama aşama indirilerek bir gün tamamen kaldırılma ihtimali düşünüldüğünde bu konunun üzerinde durma gereği de ortadadır. Bu çalışmanın amacı emeklilik yatırım fonlarının performansını analiz etmek ve çıkan sonuçlar üzerine çözüm önerileri sunmaktır.

Araştırma kapsamına, yatırım amacına göre 8 ayrı gruba ayrılmış toplam 132 fon dahil edilmiştir. Gelişmiş ülkelerdeki veri standartları ve tarihsel derinlik finansal piyasalarımız için mevcut değildir. Ayrıca ilgili mevzuattaki bazı genel ifadeler ve uygulamada görülen çelişkiler sebebiyle yatırım fonlarının sınıflandırmasını yapmak oldukça zordur. Doğru bir sınıflandırma yapabilmek amacıyla önce SPK listelerine, sonra da yatırım fonlarının ünvan ve içtüzüklerine bakılmıştır ve çelişkili fonlar inceleme listelerinden çıkartılmıştır.[5] Ancak SPK'nın resmi listelerinde 2015 yılı mayıs ayından sonra fonların türlerini belirtmekten vazgeçmesi, göstergelere ait

[4] EGM, **Bireysel Emeklilik Sisteminin Tarihçesi**, http://www.egm.org.tr/?sid=70

[5] Emeklilik yatırım fonlarının yatırım stratejilerini iç tüzüklerinde açıklamaları zorunludur. Fon türüne göre yatırım araçlarına yapılacak yatırımın en düşük-en yüksek oranları da belirtilir ve bu durum genellikle fonun ünvanından anlaşılabilir. Ancak bazı yatırım fonlarının ünvanlarıyla çelişen stratejilere sahip olduğu görülmektedir. Örneğin, Alianz Yaşam –ALR Esnek Fon, Garanti 2.Esnek Fon, Vakıf 1. ve 2. Esnek fon gibi bazı esnek fonlar iç tüzüklerinde belirttikleri yatırım stratejilerinde yabancı ortaklık payları ya da yabancı borçlanma araçlarına ''en az'' ve sürekli %40, %70, %80 gibi oranlarda yatırım yapacaklarını ilan etmektedirler. Bu durum ünvanlarındaki ''esnek'' ibaresiyle çelişmektedir. Çünkü emeklilik yatırım fonu mevzuatında esnek fonlar için ''varlık dağılımı önceden belirlenemez '' hükmü bulunmaktadır. Ortalama bir katılımcının bu durumdan haberdar olması neredeyse imkansızdır.

verilerin dağıtımının da bir süre askıya alınması sebebiyle 2015 yılı araştırma kapsamından çıkartılarak inceleme dönemi olarak 2012, 2013 ve 2014 yılları alınmıştır. Ardından emeklilik yatırım fonlarının bu döneme ait aylık getirileri, genel kabul görmüş değerlendirme yöntemleri olan Sharpe Oranı, M^2 Performans Ölçütü, Treynor oranı, Jensen Alfa Ölçütü ve Değerleme Oranı ile analiz edilmiştir.

Fon gruplarının göstergelerini belirlerken, ünvanlarına uygun olarak görülen ''asgari'' performanslar dikkate alınmıştır. Örneğin, hiçbir karşılaştırma ölçütü olmayan ve nisbeten agresif yönetilmesi beklenen ''büyüme amaçlı esnek'' fonlar için % 50 BIST-100 Endeksi, %50 DIBS Performans Endeksi bileşimi gösterge olarak alınmıştır. Yine hiçbir karşılaştırma ölçütü olmayan esnek fonlar için de % 20 BIST-100 Endeksi, %80 DIBS Performans Endeksi bileşimi gösterge olarak kullanılmıştır. Bir esnek fon için 3 yıllık bir süre boyunca ortalama %20 hisse senedi pozisyonu taşımak oldukça muhafazakar hatta sembolik bir hedeftir.

Ancak bu toleranslı yaklaşıma rağmen ortaya çıkan analiz sonuçlarına göre, hisse senedi fon grubu dışında kalan 7 fon grubuna ait getirilerin, kendileri için belirlenen göstergelere ait getirilerin altında kaldığı, likit fon grubu getirisinin ise risksiz faiz oranının üzerine dahi çıkamadığı bulgulanmıştır.

Hisse senedi fon grubu dahil hiçbir fon grubu için istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönetim performansı ortaya çıkmamıştır. Tekil olarak incelenen 132 emeklilik fonu içinde anlamlı pozitif performans ortaya koyan sadece 3 adet hisse fonu olmuştur. 27 fon için de negatif yönetim performansı anlamlı çıkmıştır. Bu fonlar, 1 esnek, 1 gelir amaçlı esnek, 5 kamu dış borçlanma araçları ve 20 likit fon olarak tesbit edilmiştir.

Sonuç olarak, hisse fon grubu dışında kalan emeklilik yatırım fonu grupları için incelenen dönemde etkin bir portföy yönetimine rastlanmamıştır. Bireysel birikimlerin yatırım fonları üzerinden profesyonel portföy yönetimi hizmeti alabilmesi, kollektif yatırım kuruluşlarının varlık amacıdır. Doğal olarak da amatör yatırımcıların sabit endeksleme yaparak ortaya koyabileceklerinden daha iyi bir performans göstermeleri beklenir. Ancak yapılan araştırmalar, genel olarak emeklilik yatırım fonlarının getirilerinin, basitçe oluşturulmuş, yarı yarıya hisse senedi ve DİBS taşıyan pasif bir sanal portföyün getirisiyle eşit düzeyde performans

sergilediğini ortaya koymaktadır.[6] Türkiye'de faaliyet gösteren emeklilik yatırım fonlarının performansı üzerine yapılan araştırmalarda, incelenen fonların genel olarak piyasa portföyünün ya da kendileri için belirlenen göstergelerin getirisini geçme hedefinde başarılı olamadığı bulgulanmıştır. Dünya üzerinde en büyük yatırım fonu büyüklüğüne sahip ülke olan Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan araştırmalar da aynı yönde sonuçlar vermektedir.[7] Türkiye'de 2013 yılından bu yana yürürlükte olan devlet katkısı uygulamasının bu sıkıntılı durumu perdelediği ortadadır. Bahsedilen araştırmalara ait ayrıntılı bilgiler Ek:11 ve Ek:12'deki tablolarda bulunmaktadır.

Diğer yandan Türkiye'deki emeklilik yatırım fonlarının performansındaki sorunların sebebinin sadece portföy yöneticilerinin becerilerine veya fon kesintisi oranlarına indirgeniyor olması da yanıltıcı olmaktadır. Yatırım fonlarının yüksek reel getiri sağlayabilmesi açısından kilit rol oynayan hisse senedi yatırımlarını arttırabilmesi noktasında portföy yöneticilerinin önünde bir takım engeller bulunmaktadır. Bu engellere 2.4.5.ayrımda kısaca değinilmiştir.

Çalışmanın ilk bölümünde dünyada ve Türkiye'de uygulanan özel emeklilik sistemleri üzerinde durulacaktır. Öncelikle kavramsal boyutta, sosyal tehlikeler ve sosyal güvenlik uygulamaları hakkında açıklamalar yapılacaktır. Özel emekliliğin bir ihtiyaç olarak ortaya çıkması ve dünya ülkeleri arasında yayılma süreci irdelenecektir. İkinci bölümde Türkiye'de özel emekliliğin nasıl uygulandığı açıklanacak, emeklilik yatırım fonları hakkındaki mevzuat ve sayısal veriler üzerinde durulacaktır. Üçüncü bölümde emeklilik yatırım fonlarının performansı sayısal olarak değerlendirilecektir. Öncelikle kullanılan analiz yöntemleri açıklanacak, ardından performans sonuçları tablolar halinde sunulacaktır. Sonuç ve öneriler bölümünde ise önce bulgular değerlendirilecek, ardından uygulamaya yönelik bazı somut öneriler ortaya konacaktır.

---

[6] Umut Gökçen, Atakan Yalçın,**The Case Against Active Pension Funds: Evidence From The Turkish Private Pension System**, March 2014, http://www.ssrn.com, s.1.

[7] Edwin J. Elton, Martin J Gruber, **Mutual Funds**, Social Science Research Network, July 27 2011, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2088418, s.71.

I.BÖLÜM

DÜNYADA ÖZEL EMEKLİLİK UYGULAMALARI

Özel emeklilik uygulamaları, sosyal güvenlik sistemlerinin yetersiz kalması sonucu gündeme gelmektedir. Çalışan nüfusun azalması, nüfusun yaşlanması, kayıt dışı istihdam sorunu ve uygulanan etkin olmayan politikalar sebebiyle sosyal güvenlik sistemlerinde aktüeryal açıklar oluşmaktadır. Bu sebeple hükümetler çözüm yolu olarak özel emeklilik sistemlerini devreye sokmaktadır. Bu bölümde öncelikle sosyal güvenlik kavramı ve sosyal tehlikeler üzerinde durulacak, ardından mesleki sandıklar ve özel emeklilik sistemleri hakkında genel bilgiler verilecektir.

1.1. Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Tehlikeler

Sosyal güvenlik, bireylerin sosyal tehlikeler sebebiyle kazançlarının kesilmesi ya da önemli ölçüde azalmasının yol açacağı ekonomik sıkıntılara karşı kamusal düzeyde sağlanan koruma, sağlık hizmetleri ve çocuklu aileler için yapılan çocuk yardımlarıdır.[8] Sosyal güvenlik kapsamına alınan sosyal tehlikeler Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından şöyle sıralanmıştır; sağlık yardımı, iş kazası, hastalık, ölüm, işsizlik, maluliyet, yaşlılık, analık ve aile yardımları.[9]

Tanımda görüldüğü üzere sosyal güvenlik, vatandaşların gelir düzeyi ne olursa olsun hayat boyunca karşılarına çıkacak sosyal tehlikelere karşı devlet tarafından güvence altına alınması arzusuyla şekillenmiştir. Özellikle 20.yy. boyunca dünya devletlerinin sosyal güvenlik uygulamalarının ve hukuki mevzuatlarının benzer hale getirilmesi ise ILO tarafından oluşturulan sözleşmeler sayesinde olmuştur. ILO tarafından 28.6.1952 tarihinde kabul edilen ''Sosyal Güvenliğin Asgari Standartlarına ilişkin 102 sayılı Sözleşme'', gerikalmış ya da gelişmiş, zengin ya da fakir tüm ülkelerin uygulayabilecekleri en önemli ortak sosyal politika belgesidir.[10] Sözleşme, TBMM tarafından 15.10.1971 yılında kabul edilmiştir.

Ayrıca, bu sözleşmeyi kabul eden bir devletin, yasalarda kendisini ''sosyal devlet'' olarak tanımlayabilmesi için hangi kriterleri yerine getirmesi gerektiği de belirtilmiştir.

---

[8] **Sosyal Güvenlik İşçi Eğitim El Kitabı,** ILO/Türk-İş, Demircioğlu Matbası, Ankara,1995, s.6.
[9] **Social Security (Minimum Standards) Convention No:102,** ILO, 1952,
[10] A. Can Tuncay, **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, 6. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 1994, s.35.

1.2. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Toplumlar yakın tarih boyunca sosyal tehlikeler karşısında kendilerini güvence altına alabilmek için üç çözüm yolu ortaya koymuşlardır ;

1.2.1. Dağıtım Sistemleri

Devletler tarafından kurulan, katılımın zorunlu olduğu sosyal güvenlik sistemleridir. Dağıtım sisteminde devlet çalışan her vatandaştan geliri oranında sosyal güvenlik primi alır.

Dünyadaki çoğu sosyal güvenlik sistemi "Pay As You Go" denen bir model üzerinden işlemektedir. Bu modelde, çalışanlardan toplanan primler doğrudan doğruya mevcut emeklilerin hak ve ödenekleri için kullanılır.[11] Bu şekilde toplumun yüksek gelire sahip kesimlerinden düşük gelire sahip kesimlerine kaynak aktarılması, dağıtım sisteminin sosyal güvenlik ve sosyal devlet kavramlarıyla özdeşleşmesine yol açmıştır.[12]

Ülkemizde sırasıyla; Sosyal Sigortalar Kurumu, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur'un kurulmasıyla şekillenmiş olan dağıtım sistemi, 2005 ve 2008 yıllarında yapılan değişikliklerle SGK-Sosyal Güvenlik Kurumu çatısı altında bir araya getirilmiştir. Entegrasyon süreci devam etmektedir.

1.2.2. Mesleki Sandık Uygulamaları

Mesleki sandık uygulamaları, iş kolu ya da iş yeri sandıkları etrafında şekillenir. Bu sandıklar ülkemizde teavün (yardımlaşma) ve tekaüt (emeklilik) sandıkları olarak varlık bulmuştur. Üyelerine sağlık yardımları, sosyal yardımlar ve emekli maaşı sunan sandıklardır.

Ülkemizdeki örnekleri arasında; 1866 yılında kurulan Askeri Tekaüt Sandığı, T.C. Ziraat Bankası Memurları Tekaüt Sandığı, Merkez Bankası Memurları Tekaüt andığı, Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğü Memur ve Müstahdemleri Tekaüt Sandığı sayılabilir.[13]

---

[11] Orhan Şener, Faruk Akın, **a.g.e.**, s.292.

[12] Çağatay Ergenekon, **Emekliliğin Finansmanı, Global Özel Emeklilik Fonu Uygulamaları Işığında Ülkemiz İçin Öneriler)** Enis Ofset Matbaacılık, 2001, s.6.

[13] Sosyal Güvenlik Kurumu, http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/kurumumuz/tarihce

1.2.3. Özel Emeklilik Sistemleri

Özel emeklilik sistemleri, kişilerin emeklilik dönemleri için tasarruf yapmaları amacıyla oluşturulmuş, belirlenmiş katkılara dayanan bireysel emeklilik sistemleridir. Genellikle gönüllü katılıma dayalıdır. Dağıtım sisteminin aksine kişi sadece kendi geleceği için fonlama yapar. Amaç sosyal emekli maaşına ilave olarak ek bir gelir elde edebilmektir.[14]

Tarihsel süreç içinde özel emeklilik uygulamalarına liberal ekonomi politikalarının uygulandığı ülkelerde daha fazla rastlanmaktadır. Sadece 1875-1929 yılları arasında ABD ve Kanada'da 421 özel emeklilik programı kurulduğu bilinmektedir.[15] Ancak özel emeklilik sistemine ilginin asıl yoğunlaşması, birikimlerin eridiği, güvensizliğin ve gelecek kaygılarının arttığı 1929 ekonomik bunalımı sonrasına rastlamaktadır.[16]

Özetlemek gerekirse, devlet tarafından uygulanan dağıtım sisteminde gelir-gider dengesinin bozulması durumunda toplumlarda mesleki sandıkların ve özel emeklilik sistemlerinin devreye girdiği gözlemlenmektedir.

1.3. Bir Sosyal Tehlike Olarak ''Yaşlılık'' ve Özel Emeklilik Sistemleri

Özel emeklilik sistemleri devlet tarafından uygulanan dağıtım sistemine alternatif olma amacında değildir. Devletler iş kazasından aile yardımlarına kadar yayılan geniş bir yelpazedeki sosyal tehlikelere çözüm üretmeye çalışırken özel emeklilik sistemleri sadece ''yaşlılık'' döneminin taşıdığı ''finansal'' riskler için sosyal güvenlik sistemine 'tamamlayıcılık'' görevi üstlenir. Dünya genelinde dağıtım sistemlerinin gelir-gider dengesinin bozulması da özel emekliliğin gündeme gelmesini zorunlu kılmıştır.

Özel emeklilik, sosyal tehlikeler içinde yer alan ''yaşlılığın'' getirdiği maddi kayıplarla başa çıkabilmeleri için kişilere ek gelir sunmayı amaçlar. Özel emeklilik

---

[14] Esfender Korkmaz ve diğerleri, **Sosyal Güvenlikte Yeni Yaklaşım: Bireysel Emeklilik,** İstanbul Ticaret Odası,Yayın no:2006 -21, İstanbul, 2007, s.63.
[15] Deniz Derelioğlu, **Türkiye'de Özel Emeklilik Fonu Uygulamaları,**TÜGİAD, İstanbul, 2000, s.18.
[16] Murat Şen, Memiş Tekin, **Özel Emeklilik ve Türkiye için Sistem Önerisi,** TÜGİAD, 2000, s.29.

sistemleri, sosyal güvenlik sisteminden ''sosyal emekli'' olmuş kişilerin uğradıkları gelir kaybını telafi etmeyi hedefler.

Dağıtım sisteminde sorun yaşanmaması ancak aktüeryal dengenin kurulabilmiş olmasıyla sağlanabilir. Sistemin gelir kaynağı çalışanlardan alınan sosyal sigorta primleridir. Bu primlerle emekli maaşları ödenmekte ve genel sağlık sigortası kapsamında verilen hizmetlerin giderleri karşılanmaktadır. Ancak günümüzde dünya ülkelerinin en önemli sorunu sosyal güvenlik sistemlerindeki gelir-gider dengesizliğidir. Bu durum gelişmiş ülkeler açısından özellikle demografik etkenler sebebiyle ortaya çıkarken, gelişmekte olan ya da gelişmemiş ülkelerde öncelikli olarak kayıt dışı istihdam ve uygulanan etkin olmayan politikalardan kaynaklanmaktadır.

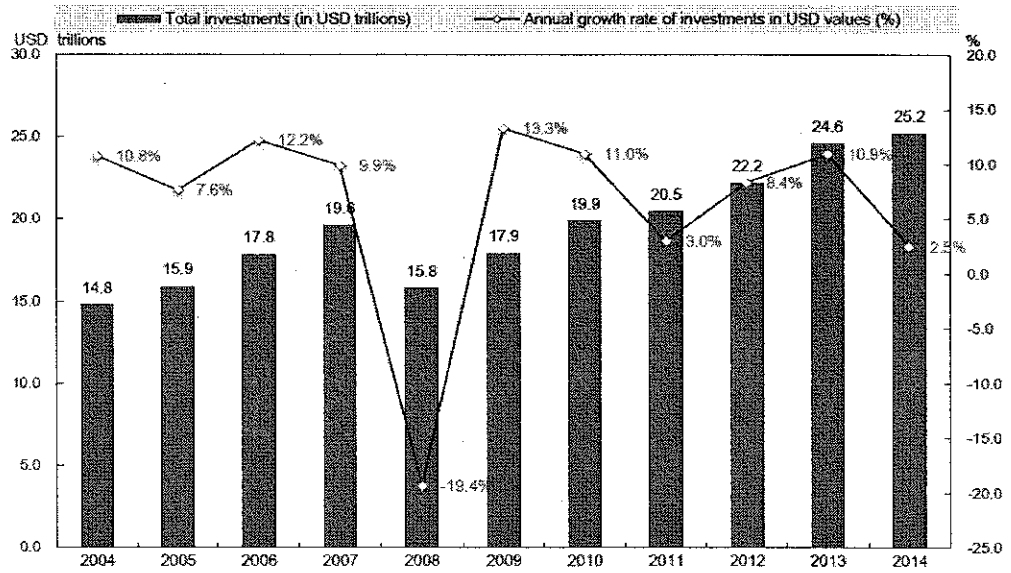
Günümüzde birçok ülkede gerçekleştirilen reformlarla, çalışan aktif nüfustan alınan primlerle yaşlı nüfusun emeklilik maaşlarını karşılama üzerine kurulu dağıtım sistemleri yanında, katılımcıların ödediği katkıların yatırım fonlarında değerlendirildiği ve emekliliği hak ettiğinde katılımcıya maaş ödeme üzerine kurulu özel emeklilik sistemlerinin de var olduğu çok basamaklı sistemlere geçiş yapılmıştır.[17]

1.4. Dünyada Özel Emeklilik Fonlarının Büyüklüğü

OECD ülkelerine ait özel emeklilik fonlarının 2004 - 2014 yılları arasındaki yıllık büyüme oranları ve kümülatif büyüklüklerinin seyri Grafik 1.1'de gösterilmiştir;

[17] Ahmet Erol, A.Ercan Yıldırım, **Tüm Yönleriyle Bireysel Emeklilik Sistemi**, Yaklaşım Yayıncılık Ankara, 2004, s.152.

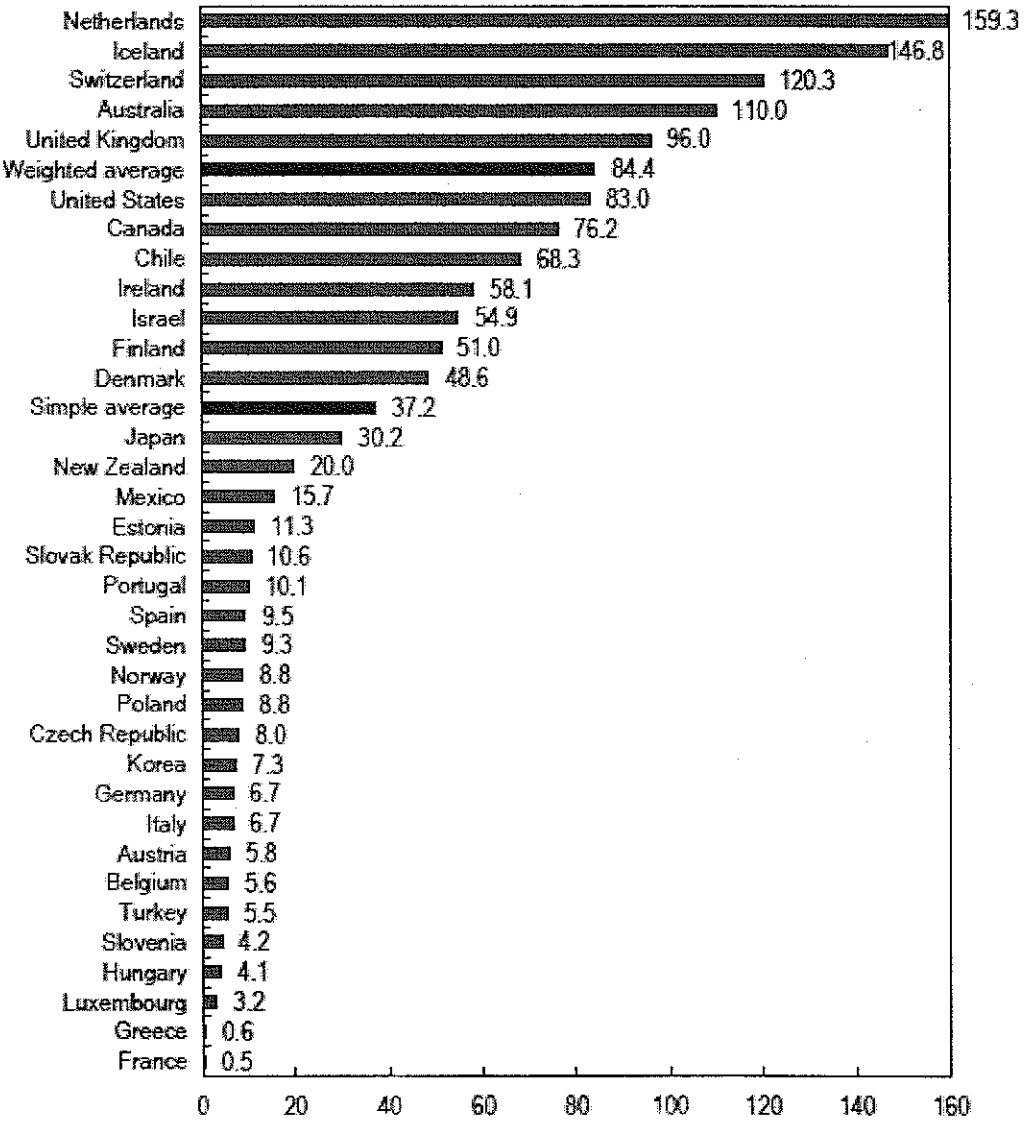
Grafik 1.1: OECD Ülkelerinde Özel Emeklilik Fonlarının Büyüklüğü ve Yıllık Büyüme Oranları (2004-2014)

Kaynak: OECD Pension Market in Focus, 2015, s.10.

Tablo incelendiğinde, özel emeklilik fonlarının son 10 yılda hızlı bir ivme göstererek 2014 yıl sonu itibariyla 25.2 trilyon dolar büyüklüğe ulaştığı görülmektedir. Özel emeklilik fonlarının OECD ülkelerinin gayrisafi yurtiçi hasılalarına göre oransal büyüklükleri de Grafik 1.2'de gösterilmiştir.

Grafik 1.2: OECD Ülkelerinde Özel Emeklilik Fonlarının Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'ya Göre Oransal Büyüklükleri, 2014

Kaynak: OECD Pension Market in Focus, 2015, s.9.

Gayrisafi yurtiçi hasıla'ya göre oranlara bakıldığında ; basit ortalama %37.2, ağırlıklı ortalama % 84.4 olurken, Türkiye için aynı oran %5.5 olarak gösterilmektedir.

II. BÖLÜM

TÜRKİYE'DE UYGULANAN ÖZEL EMEKLİLİK SİSTEMİ VE EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI

Kayıtdışı ekonomik faaliyetler ve özellikle emeklilik yaşı konusunda uygulanan popülist politikalar sosyal güvenlik sistemimizde aktüeryal sorunlar yaşanmasına yol açmıştır. 1969, 1976 ve 1992 yıllarında çıkartılan yasalar sayesinde fiilen, çalışan kadınlar için 38, erkekler için 43 yaşında emekli olma imkanı sunulmuştur. Bu sebeple toplumda çalışmak değil emekli olmak özendirilmiştir. Sorunun çözümüne yönelik olarak 1999 ve 2008 yıllarında emekli olma kriterleri değiştirilmiş, ülkedeki sosyal sigorta sistemi de SGK çatısı altında toplanmıştır. Ayrıca 2001 yılında ''Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'' ile özel emeklilik sistemi yürürlüğe girmiştir.

2.1. Bireysel Emeklilik Sistemi - BES

Özel emeklilik sisteminin oluşturulma amacı kanunun 1.maddesinde şöyle ifade edilmiştir ;

''*Bu kanunun amacı, kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak, bireylerin emekliliğe yönelik tasarruflarının yatırıma yönlendirilmesi ile emeklilik döneminde ek bir gelir sağlanarak refah düzeylerinin yükseltilmesi, ekonomiye uzun vadeli kaynak yaratarak istihdamın artırılması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunulmasını teminen, gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sisteminin düzenlenmesi ve denetlenmesidir.*'' [18]

Görüldüğü gibi, bireysel emeklilik sistemi hem bireysel, hem de makro ekonomik faydalar gözetmektedir. Özel emeklilik fonlarının büyümesi yoluyla ülke içi tasarrufların arttırılması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunması hedeflenmektedir.

[18] **4632 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu**, 28.03.2001, Resmi Gazete No: 24366

2.2. Sistemin İşleyişi

Özel emeklilik faaliyetleri, Hazine Müsteşarlığı'nın düzenleme ve denetimine tabidir. Emeklilik şirketleri ve bireysel emeklilik aracılarının faaliyetlerine dair günlük gözetim, ''Emeklilik Gözetim Merkezi'' tarafından kesintisiz yapılır. Emeklilik şirketleri ve portföy yönetim şirketleri kamu denetimi yanında, iç ve dış denetim yapmak ve yaptırmakla yükümlüdür.

Emeklilik hakkı kazanabilmek için sistemde 10 yıl doldurmak ve 56 yaşı bitirmek esastır. Sistemin işleyişi basitçe şu şekildedir ;

- Katılımcı önce şirketlerin sunduğu ''emeklilik planları''na dahil olur,
- Plan seçimi yapan katılımcı, birikimlerini bu plan kapsamında sunulan emeklilik yatırım fonları arasında seçim yaparak değerlendirir. Ayrıca belirlenmiş limitler dahilinde, plan, fon ve şirket değişikliği yapma hakkını kullanır.

Planlarda katılımcılara, bazı kişisel ve mesleki özelliklerine ya da ödeme güçlerine göre yasada belirtilen limitler dahilinde olmak şartıyla farklı kesinti oranları uygulanabilir. Bazı avantajlar, ek hizmetler verilebilir. Ayrıca iş yeri ya da sektör bazında grup planları oluşturulabilir. Son olarak, işverenlerin de çalışanlarının emeklilik hesaplarına katkıda bulunduğu işveren grup emeklilik sözleşmeleri (İGES) sayesinde toplu katılımlar teşvik edilir.

Emeklilik yatırım fonlarının varlıkları ve fon payları Takasbank güvencesinde saklanır. Takasbank her gün emeklilik şirketlerinin katılımcılar için gerçekleştirdiği fon işlemlerini kontrol eder. Ayrıca katılımcılar, e-Devlet, Takasbank ve MKK-Merkezi Kayıt Sistemi'ne ait internet siteleri üzerinden günün 24 saati hesaplarına erişim ve inceleme olanağına sahiptirler.

Sistemde katılımcının emekli olma şartlarını yerine getirme aşamasında, yatırım fonlarının kazançlarının vergilendirilmesinde ve işverenlerin İGES kapsamında çalışanları için katkı payı ödemeleri aşamasında vergi teşvikleri uygulanır. Belirli limitler dahilinde birikimlerin haczedilmesi engellenmiştir. Ayrıca daha önce açıkladığımız devlet katkısı uygulaması da sisteme katılımın hızlanması için uygulanan en önemli teşviktir.

2.3. Emeklilik Şirketleri

Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olarak emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları kurulmuş, ilk katılımcılar 2003 yılında sisteme dahil edilmiştir. 2003 yılında 5 şirketin ruhsat almasıyla başlayan rekabet, 2016 yılında 19 emeklilik şirketi ile sürmektedir. Emeklilik şirketlerinin listesi ve temel verileri aşağıdaki iki tabloda yer almaktadır ;

Tablo 2.1: Bireysel Emeklilik Sisteminde Faaliyet Gösteren Şirketler

Emeklilik Şirketi	Katılımcı Sayısı	Katılımcı Fon Tutarı (TL) *	Devlet Katkısı Fon Tutarı (TL)	Katkı Payı Tutarı (TL)	Emekli **	Şirkete Ait Fon Adeti ***
Avivasa	820.151	8.178.027	868.602	7.007.028	5.910	23
Anadolu	1.016.296	7.838.556	952.964	6.721.059	7.428	24
Garanti	988.677	6.596.423	762.434	5.594.368	2.988	21
Allianz Yaşam ****	688.035	6.123.937	548.495	5.054.486	3.738	26
Vakıf	385.158	3.132.522	327.920	2.779.321	1.934	19
NN	266.200	1.742.349	185.946	1.472.997	1.154	9
Allianz	124.440	1.494.821	155.537	1.250.654	1.673	15
Halk	347.578	1.346.280	197.752	1.289.835	41	11
BNP Paribas Cardif	181.654	1.291.493	136.315	1.149.637	710	13
Ziraat	381.731	1.220.449	202.998	1.145.629	154	11
Groupama	69.753	802.165	66.477	650.958	1.111	12
Metlife	168.913	772.263	110.478	718.517	68	10
Asya	206.095	592.239	124.088	541.386	9	7
Cigna Finans	131.567	484.331	78.026	449.771	25	9
Katılım	92.662	190.150	27.948	186.686	5	7
Ergo	34.259	154.770	19.142	135.240	62	10
Aegon	41.383	137.996	11.421	113.183	147	7
Axa	26.425	126.487	24.644	123.713	12	9
Fiba	5.435	50.249	5.081	49.301	4	7
Sektör Toplamı	5.976.412	42.275.506	4.806.268	36.433.768	27.173	250

* Tutarlar 1000 TL

** Emekli sayıları 07.11.2008 tarihinden itibaren yayımlanmaya başlanmıştır.

*** Yatırım fonu adetleri SPK 2015 Kasım Ayı İstatistik Raporu'ndan alınmıştır.

**** Yapı Kredi Emeklilik şirketinin unvanı 03.10.2013 tarihinde Allianz Yaşam ve Emeklilik olarak değişmiştir

Kaynak : EGM internet sitesi,
http://web2.egm.org.tr/webegm2/chart/besgosterge/wg_sirketview_tablolu.asp?raportip,18.12.2015

2003 yılından bu yana emeklilik sektöründe yaşanan birleşme ve satın almalar sonucu şirket ünvanlarında bir çok değişiklik olmuştur. Takibin kolaylaşması için bu değişikliklerin listesi aşağıda verilmiştir ;

Tablo 2.2: Emeklilik Şirketlerinin Ünvan Değişiklikleri

Şirket Ünvanı	Yeni Unvan	Ünvan değişikliği tarihi	İlk Veri Yayın Tarihi
ING	NN	05.02.2015	
Katılım			18.07.2014
Fiba			27.12.2013
Yapı Kredi	Allianz Yaşam	03.10.2013	
Finans	Cigna Finans	10.06.2013	
Halk			20.07.2012
Asya			22.06.2012
Deniz	Metlife	26.03.2012	
Axa			20.01.2012
Ziraat			12.08.2011
Fortis	BNP Paribas Cardif	18.07.2011	
Ergo İsviçre	Ergo	26.04.2010	
Deniz			12.11.2009
Başak Groupama	Groupama	30.09.2009	
Oyak	ING	27.01.2009	
Ergo İsviçre			12.12.2008
Finans			30.11.2008
Koç Allianz	Allianz	07.10.2008	
Ankara	Aegon	26.09.2008	
Ak & Aviva (Birlş.)	Avivasa	31.10.2007	
Başak	Başak Groupama	16.04.2007	
Doğan	Fortis	21.11.2005	
Commercial Union	Aviva	14.09.2004	

Kaynak : EGM internet sitesi - http://www.egm.org.tr/?sid=70

Özellikle Alianz şirketinin Yapı Kredi Emeklilik şirketini satın almasıyla meydana gelen durum ilginçtir. Sistemde aynı şirketten iki tane varmış gibi durmaktadır. Ancak birinin ünvanı Alianz, diğerinin Alianz Yaşam olduğu (eski Yapı Kredi Emeklilik) gözden kaçırılmamalıdır.

2.4. Emeklilik Yatırım Fonları

Özel emeklilik sistemi, katılımcıların katkı paylarının emeklilik yatırım fonlarında toplanması ve bu yolla yatırımcılara profesyonel yönetim sağlanması esası üzerine kurulmuştur. Yatırım fonlarının kuruluşu, yönetilmesi ve türlerine ilişkin gerekli bilgiler aşağıda verilmiştir.

2.4.1. Fonların Kuruluşu ve Hukuki Yapısı

Bireysel emeklilik sisteminde katılımcıların birikimlerinin değerlendirileceği yatırım fonlarını kurma yetkisi ve sorumluluğu devlet tarafından emeklilik şirketlerine verilmiştir. Emeklilik şirketleri, Sermaye Piyasası Kurulu'ndan (SPK) onay alarak yatırım amaçları farklı bir çok yatırım fonu kurmaktadır (hisse senedi, altın ya da borçlanma araçları fonu gibi). Kurulan fonlar sayesinde yüzbinlerce hatta milyonlarca küçük yatırımcının birikimi bir araya toplanarak ''tekil müşteriler'' haline getirilmektedir. Son olarak emeklilik şirketleri kurulan her fon için portföy yönetim şirketleriyle ayrı ayrı sözleşmeler yaparak profesyonel portföy yönetim hizmeti almakla yükümlüdür. Kanunen yatırım fonundaki birikimlerin emeklilik şirketleri tarafından yönetilmesi yasaktır.

Sermaye Piyasası Kurulu, geniş bir yatırımcı kitlesini ilgilendiren yatırım fonu işlemlerini sıkı bir şekilde düzenleyip denetlemektedir. Özellikle, portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilen fon varlıklarının ''saklamasının ve kontrolünün''de Takasbank tarafından yapılmasını zorunlu tutmaktadır. Bu özellik sayesinde yatırım fonları, diğer yatırım araçlarıyla karşılaştırıldığında daha güvenli bir yatırım seçeneği olarak öne çıkmaktadır.

2.4.2. Emeklilik Fonu Portföyünün Yönetiminde Genel Kısıtlamalar

Türkiye'de emeklilik fonu yatırımları finansal araçlar ve menkul kıymetler üzerinedir. Örneğin, portföy yönetim şirketi, bir gayrimenkul alarak emeklilik yatırım fonu varlıklarının arasına koyamaz, ancak gayrimenkule dayalı yatırım araçlarını portföye alabilir. Fonda biriken parayla tek bir ihraççıya ait para ve sermaye piyasası araçlarına yapabilecek yatırım en fazla %10 olabilir, tek bir

bankada mevduata yatırabileceği miktar fondaki paranın %6'sını geçemez. Bu ve bunlara benzer kısıtlamalar SPK tarafından ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

İlgili mevzuatta emeklilik yatırım fonlarının genel olarak yatırım yapabileceği yatırım araçları aşağıdaki şekilde tanımlamıştır [19] ;

''a) Vadeli mevduat ve katılım hesabı,

b) Borçlanma araçları, repo ve ters repo işlemleri ile ortaklık payları,

c) Kıymetli madenler, kıymetli madenlere ve gayrimenkule dayalı varlıklar,

ç) Türev araç işlemleri ile varantlar,

d) Takasbank para piyasası işlemleri,

e) Yatırım fonu katılma payları,

f) Borsalarda gerçekleştirilen türev araç işlemlerinin nakit teminatları

g) Kira sertifikaları,

ğ) Kurulca belirlenen diğer yatırım araçları.''

2.4.3. Emeklilik Yatırım Fonu Türleri

Bireysel emeklilik sisteminin işleyişinde ve performansının değerlendirmesinde en çok sıkıntı yaratan nokta yatırım fonu türleri ve sınıflandırması olmaktadır. Bir ''finansal ürün'' olarak emeklilik planlarının ve fonlarının satışını gerçekleştiren lisanslı satıcıların ve görüştükleri katılımcıların finansal bilgi seviyelerinin düşük olmasının yanında, fon türleri ve sınıflandırmasının da karışık olması, sistemin büyümesini ve amacına uygun işlemesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Araştırmanın yürütüldüğü dönemde ve 2016 yılının sonuna kadar resmi olarak geçerli olan fon türleri aşağıdaki gibidir ;

- Gelir Amaçlı Fon
- Büyüme Amaçlı Fon

[19] **Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik** SPK , 13/3/2013, Resmi Gazete No: 28586.

- Para Piyasası Fonu
- Kıymetli Maden Fonları
- İhtisaslaşmış Fonlar
- Fon Sepeti Fonu
- Katkı Fonu
- Diğer Fonlar
- Dengeli Fon
- Esnek Fon
- Katılım Fonları / Alternatif Kazanç Fonları
- Standart Fon

Yukarıda sayılan fon türlerinin ilgili yönetmelikteki tanımları da aşağıdaki gibidir;

Gelir Amaçlı Fonlar: Gelir amaçlı fonların yatırım stratejisi, faiz, temettü ve kira sertifikası geliri elde etmektir. Bu gelirleri sağlayan varlıklara yatırım yapılır. Kamu ve özel sektör borçlanma araçları fonları, karma fonlar, esnek fonlar, hisse fonları, gelir amaçlı olarak kurulabilir

Büyüme Amaçlı Fonlar: Büyüme amaçlı fonların yatırım stratejisi, yatırım yapılan varlıklar üzerinden sermaye kazancı elde etmektir. Fona alınan varlıkların yatırım yapılan süre içinde değer artış kazancı sağlaması beklenir. Karma fonlar, hisse fonları ve esnek fonlar büyüme amaçlı olarak kurulabilir.

Para Piyasası Fonları : Para piyasası fonlarının portföyünde sürekli olarak, vadesine en fazla 184 gün kalmış, yüksek likiditeye sahip para ve sermaye piyasası araçları bulunur. Fon portföyünün ağırlıklı ortalama vadesi 45 günü geçemez. Esnek, kamu ve özel olmak üzere üç değişik şekilde kurulabilir.

Kıymetli Maden Fonları : Kıymetli maden fonları portföyünün en az %80'ini altın, diğer kıymetli madenler ya da türevlerine yapılan yatırımlar oluşturur. Diğer yandan, örneğin sadece altına yatırım yapmak hedeflendiğinde fonun ünvanı ''Altın Fonu'' olarak da seçilebilir.

İhtisaslaşmış Fonlar : Bu gruba dahil yatırım fonlarının yatırım stretejisi, seçilen sektör ya da endeks kapsamındaki şirketlere yatırım yapmaktır. Örneğin;

teknoloji sektörü şirketlerine, enerji sektörü şirketlerine yatırım yapan fonlar, BİST-30 Endeks hisselerine yatırım yapan fonlar gibi.

Fon Sepeti Fonu : Fonun yatırım stretejisi, diğer yatırım fonlarına ya da borsa yatırım fonlarına sürekli olarak en az %80 oranında yatırım yapmaktır.

Katkı Fonu: Katkı payı ödeyen katılımcılar, hesaplarına geçen devlet katkılarını istedikleri yatırım fonunda değerlendiremezler. Emeklilik şirketleri, devlet katkılarının yatırıma yönlendirilmesi amacıyla devlet katkısı fonu kurmak ve katılımcıların hesabına geçen devlet katkılarını bu fonda değerlendirmekten sorumludur. Devlet katkısı fonunun yatırım stratejisi, Hazine Müsteşarlığı'nın ihraç ettiği Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarına, kira sertifikalarına veya gelir ortaklığı senetlerine en az % 75 oranında yatırım yapmaktır.

Diğer Fonlar: Yukarıda açıklanan fon türlerinden olmayan fonlardır.

Dengeli Fon : Fonun yatırım stratejisi, faiz, kira sertifikası, temettü geliri ve sermaye kazancı elde etmektir. Fon portföyüne hisse senetleri , kira sertifikaları ve borçlanma araçları alınabilir.

Esnek Fon: Fon portföyüne piyasa koşulları gözetilerek 2.4.2.ayrımda belirtilmiş olan yerli ve yabancı yatırım araçlarının tümü alınabilir. Fonun yatırım stratejisi, faiz, kira sertifikası, temettü geliri ve sermaye kazancı elde etmektir. Esnek fonlar için varlık dağılımı önceden belirlenemez.

Katılım Fonları veya Alternatif Fonlar: Fonun yatırım stratejisi gereği, kira sertifikaları, faiz getirisi olmayan borçlanma araçları, katılım endeksine dahil hisse senetleri, katılım hesapları ve faizle ilişkisi olmayan diğer yatırım araçlarına yatırım yapılabilir.

Standart Fon: Katılımcılar fon tercihinde bulunmazlarsa katkı payları standart fonlarda değerlendirilir. Yatırım stratejisi, Hazine Müsteşarlığı'nın ihraç ettiği Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarına, kira sertifikalarına veya gelir ortaklığı senetlerine en az % 60 oranında yatırım yapmaktır.

2.4.5. Emeklilik Yatırım Fonları Hakkında Yeni Düzenlemeler

Bu çalışmanın yapılması esnasında SPK tarafından emeklilik yatırım fonu türleri hakkında yeni düzenlemeler yapılmıştır.[20] SPK, bu düzenlemelere uyum sağlamaları için emeklilik şirketlerine 2017 başına kadar süre tanımış olmakla beraber yeni başvurular için son getirilen kuralların geçerli olacağını bildirmiştir.

2017'den itibaren yeni düzenlemelere tabi olacak emeklilik yatırım fonları hakkında görülecek en önemli değişiklik gelir ve büyüme amaçlı (GA-BA) fon ayrımının tümüyle ortadan kalkması olacaktır. Araştırma kapsamındaki fon grupları ve mevzuat değişikliği sonrası yeni tanımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir;

Tablo 2.3: Emeklilik Yatırım Fonları Hakkında Yeni Düzenlemeler

Analiz Kapsamında İncelenen Fon Grubu Tanımları	**2017 Yılından Sonra Kullanılacak Yeni Tanımlar**
Hisse Fonları (GA - BA)	Aynı (GA-BA tanımları kalkacaktır)
Kamu Borçlanma Araçları Fonları (GA)	Aynı (GA tanımı kalkacaktır)
Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonları	Kamu Borçlanma Araçları (Döviz) Fonları
Standart Fonlar	Aynı
Likit Fonlar (Para Piyasası Fonları)	Para Piyasası Fonları
Esnek Fonlar : 1. Esnek Fonlar 2. Büyüme Amaçlı Esnek Fonlar 3. Gelir Amaçlı Esnek Fonlar	Değişken Fonlar : 1. Muhafazakar,Temkinli 2. Dengeli 3. Dinamik, Büyüme, Atak 4. Agresif

Yeni düzenlemeler sayesinde, esnek fonlarla ilgili uygulamada görülen çelişkili durumların -yeni adıyla- değişken fonlar için sona ermesi beklenmektedir.

[20] **Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber,** SPK, 07.03.2016, s.5.

Diğer yandan, emeklilik şirketleri ve bireysel emeklilik aracıları tarafından yatırım fonlarının katılımcılara tanıtımı yapılırken yaşanan sıkıntılar devam etmektedir. Getirilen yeni düzenlemeler yatırım fonlarının sınıflandırmasıyla ilgili önemli çözümler sunacak olsa da, bu çalışma kapsamında varılan sonuçlar ve öneriler açısından değişen bir durum olmamıştır.

2.4.4. Emeklilik Yatırım Fonlarına Ait Genel Büyüklükler

Eylül 2015 itibarıyla bireysel emeklilik sisteminde faaliyet gösteren 19 emeklilik şirketi ve 246 yatırım fonu bulunmaktadır. Ayrıntılar aşağıdaki tablodadır;

Tablo 2.4: Emeklilik Yatırım Fonlarına Ait Genel Büyüklükler

Araştırma Kapsamı	1 - NORMAL EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	Toplam	Dağılım				Portföy Değeri (TL) **	Pay
			Gelir Amaçlı	Büyüme Amaçlı	Esnek*	Diğer		
	Esnek	**66**	**10**	**16**	**40**		**11.979.911.532**	**27,4%**
	Kamu Borçlanma Araçları	**27**	**27**				**12.897.989.023**	**29,5%**
	Likit (Para Piyasası)	**23**				**23**	**4.388.334.751**	**10,1%**
	Hisse	**23**	**1**	**22**			**2.322.463.574**	**5,3%**
	Kamu Dış Borçlanma Araçları	**22**	**22**				**2.833.503.168**	**6,5%**
	Standart	**17**	**17**				**2.594.903.625**	**5,9%**
	Katkı	**17**				**17**	**3.951.227.746**	**9,1%**
	Kıymetli Maden Fonu	**10**				**10**	**493.800.809**	**1,1%**
	Karma	**3**	**2**	**1**			**385.850.542**	**0,9%**
	Dengeli	**2**				**2**	**111.982.973**	**0,3%**
	Özel Sektör Borçlanma Araçları	**2**				**2**	**72.330.337**	**0,2%**
	Endeks Fon	**2**				**2**	**136.649.773**	**0,3%**
	Fon Sepeti Fonu	**1**				**1**	**627.822**	**0,0%**
	Toplam	**215**	**79**	**39**	**31**	**57**	**42.169.575.677**	**96,6%**

2 - ALTERNATİF EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	Toplam	Dağılım				Portföy Değeri (TL) **	
		Gelir Amaçlı	Büyüme Amaçlı	Esnek	Diğer		
Esnek	**11**	**1**	**5**	**5**		**859.859.985**	**2,0%**
Katkı	**9**				**9**	**251.191.669**	**0,6%**
Standart	**6**	**6**				**256.693.056**	**0,6%**
Hisse	**3**		**3**			**81.450.464**	**0,2%**
Kıymetli Maden Fonu	**2**				**2**	**29.324.525**	**0,1%**
Kamu Borçlanma Araçları							
Likit (Para Piyasası)							
Kamu Dış Borçlanma Araçları							
Karma							
Dengeli							
Özel Sektör Borçlanma Araçları							
Endeks Fon							
Fon Sepeti Fonu							
Toplam	**31**	**7**	**8**	**5**	**11**	**1.478.519.698**	**3,4%**

Genel Toplam (1+2)	**246**	**86**	**47**	**36**	**68**	**43.648.095.375**	**100%**

* Esnek fonlar içinden 9'u, sürekli bilgilendirme formlarında değişen asgari oranlarda "yabancı menkul kıymetlere" yatırım yaptıklarını ilan etmektedir.

** Portföy değerleri 14.09.2015 tarihine aittir. Veriler Finnet A.Ş.'nin (Resmi veri sağlayıcı şirket) Finnet Analiz programından alınmıştır

Fon türleri için ilgili mevzuat ve SPK 04.2015 aylık istatistik bültenindeki sınıflandırma temel alınmıştır.

Tabloda görüldüğü üzere, yatırım fonu portföy değerleri toplamının %96,6'lık bölümü normal fonlar içinde toplanmaktadır. Faiz getirisi içermeyen fonlar %3,4 paya sahiptir. 246 fon içinde adet olarak en büyük grubu 77 fon ile esnek

fonlar oluşturmaktadır. Birikimlerin en fazla yoğunlaştığı fon grubu ise %29,5 pay ile kamu borçlanma araçları fon grubudur.

2.4.5. Emeklilik Yatırım Fonlarının Portföy Dağılımları

Emeklilik yatırım fonları, fonlarla ilgili kural ve kısıtlamaların açıklandığı 2.4.2.ayrımda belirtilen, değişik risk düzeylerindeki bir çok yatırım aracına yatırım yapabilir. Eylül 2015 itibarıyla toplam portföy büyüklüğü 43,6 milyar TL seviyesinde bulunan emeklilik yatırım fonlarının genel portföy dağılımı aşağıdaki gibidir ;

Tablo 2.5. Emeklilik Yatırım Fonlarının Genel Portföy Dağılımı

Yatırım Aracı	**%**
Kamu Borçlanma Araçları	49,4
Hisse Senedi	12,2
Diğer	10,9
Özel Sektör Borçlanma Aracı	9,8
Ters Repo İşlemleri	7,8
Yabancı Menkul Kıymetler	7,5
Borsa Para Piyasası	2,3
Toplam	100

Kaynak : SPK / 09.2015 Aylık İstatistik Bülteni,
http://www.spk.gov.tr/apps/aylikbulten/index.aspx?submenuheader=-1,sekme:IV-2-2.

Emeklilik yatırım fonları %49,4 oranında kamu borçlanma araçlarına yatırım yaparken hisse senedi yatırımların %12,2'de kaldığı görülmektedir.Kamu borçlanma araçlarına yapılan yatırımın fon grupları düzeyindeki dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir ;

Tablo 2.6: Emeklilik Yatırım Fonlarının KBA-Kamu Borçlanma Araçları Yatırımları

Araştırma Kapsamı	1 - NORMAL EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	KBA Yatırımı	Alt Gruplarda KBA Yatırımı: Gelir Amaçlı	Büyüme Amaçlı	Esnek	KBA Yatırım Değeri (TL)	Portföy Değeri (TL)
	Esnek	38,5%	4,0%	29,5%	22,1%	4.607.205.213	11.979.911.532
	Kamu Borçlanma Araçları	76,4%				9.858.524.718	12.897.989.023
	Likit (Para Piyasası)	13,3%				581.557.079	4.388.334.751
	Hisse	1,3%				30.881.478	2.322.463.574
	Kamu Dış Borçlanma Araçları	1,7%				48.991.414	2.833.503.168
	Standart	78,7%				2.041.715.212	2.594.903.625
	Katkı	82,9%				3.274.170.316	3.951.227.746
	Kıymetli Maden Fonu	0,6%				2.856.837	493.800.809
	Karma	29,2%				112.805.081	385.850.542
	Dengeli	40,0%				44.822.834	111.982.973
	Özel Sektör Borçlanma Araçları	9,6%				6.954.010	72.330.337
	Endeks Fon						136.649.773
	Fon Sepeti Fonu						627.822
		48,9%				20.610.484.193	42.169.575.677

2 - ALTERNATİF EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	KBA Yatırımı	Alt Gruplarda KBA Yatırımı: Gelir Amaçlı	Büyüme Amaçlı	Esnek	KBA Yatırım Değeri (TL)	Portföy Değeri (TL)
Esnek	60,3%	27,9%	32,6%	14,5%	518.187.067	859.859.985
Katkı	89,9%				225.702.668	251.191.669
Standart	79,5%				204.078.155	256.693.056
Hisse	1,1%				926.374	81.450.464
Kıymetli Maden Fonu						29.324.525
Kamu Borçlanma Araçları						
Likit (Para Piyasası)						
Kamu Dış Borçlanma Araçları						
Karma						
Dengeli						
Özel Sektör Borçlanma Araçları						
Endeks Fon						
Fon Sepeti Fonu						
	64,2%				948.894.264	1.478.519.698

Genel KBA Yatırım Oranı	49,4%				21.559.378.457	43.648.095.375

Kaynak : Finnet A.Ş. (Resmi veri sağlayıcı şirket) Finnet Analiz programı. 14.09.2015

Kamu borçlanma araçlarına en fazla yatırım yapan fon gruplarının; katkı fonları, standart fonlar ve kamu borçlanma araçları fonları olduğu görülmektedir. Mevzuat gereği katkı fonlarının en az %75 standart fonların en az %60 oranında Hazine Müsteşarlığı'nın ihraç ettiği Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarına, kira sertifikalarına veya gelir ortaklığı senetlerine yatırım yapma zorunluğu bulunmaktadır.

Hisse senetlerine yapılan yatırımın fon grupları düzeyindeki dağılımı da aşağıdaki tabloda bulunmaktadır ;

Tablo 2.7: Emeklilik Yatırım Fonlarının Hisse Senedi Yatırımları

			Alt Gruplarda Hisse Senedi Yatırımı				
	1 - NORMAL EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	Hisse Senedi Yatırımı	Gelir Amaçlı	Büyüme Amaçlı	Esnek	Hisse Senedi Yatırım Değeri (TL)	Portföy Değeri (TL)
Araştırma Kapsamı	Esnek	20,1%	4,0%	29,5%	22,1%	2.410.449.720	11.979.911.532
	Kamu Borçlanma Araçları	0,02%				2.707.984	12.897.989.023
	Likit (Para Piyasası)						4.388.334.751
	Hisse	90,0%				2.089.447.642	2.322.463.574
	Kamu Dış Borçlanma Araçları						2.833.503.168
	Standart	3,7%				96.683.036	2.594.903.625
	Katkı	4,7%				187.014.129	3.951.227.746
	Kıymetli Maden Fonu	0,6%				2.856.837	493.800.809
	Karma	22,4%				86.322.074	385.850.542
	Dengeli	28,1%				31.514.735	111.982.973
	Özel Sektör Borçlanma Araçları						72.330.337
	Endeks Fon	84,8%				115.870.516	136.649.773
	Fon Sepeti Fonu						627.822
		11,9%				5.022.866.672	42.169.575.677

	Alt Gruplarda Hisse Senedi Yatırımı					
2 - ALTERNATİF EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	Hisse Senedi Yatırımı	Gelir Amaçlı	Büyüme Amaçlı	Esnek	Hisse Senedi Yatırım Değeri (TL)	Portföy Değeri (TL)
Esnek	23,4%	27,9%	32,6%	14,5%	201.391.515	859.859.985
Katkı	3,2%				7.916.308	251.191.669
Standart	0,2%				563.078	256.693.056
Hisse	91,9%				74.847.229	81.450.464
Kıymetli Maden Fonu	1,8%				519.649	29.324.525
Kamu Borçlanma Araçları						
Likit (Para Piyasası)						
Kamu Dış Borçlanma Araçları						
Karma						
Dengeli						
Özel Sektör Borçlanma Araçları						
Endeks Fon						
Fon Sepeti Fonu						
	19,3%				285.237.777	1.478.519.698

Genel Hisse Senedi Yatırım Oranı	12,2%				5.308.104.450	43.648.095.375

Kaynak : Finnet A.Ş. (Resmi veri sağlayıcı şirket) Finnet Analiz programı. 14.09.2015

Hisse fon grubunun hisse senedi yatırım oranının %90 seviyesinde olması normaldir. Buna karşılık 12,9 milyar TL büyüklüğe sahip esnek fon grubunun hisse

senedi yatırımları %20 seviyesindedir. Bilindiği üzere yatırım fonlarının yüksek reel getiri sağlayabilmesi açısından hisse senedi yatırımları kilit rol oynamaktadır. Bir karşılaştırma ölçütü olmamasına ve ''büyüme amaçlı'' gibi iddialı ibareler taşımalarına rağmen esnek fonların hisse senedi yatırımına uzak durmasının sebeplerine aşağıda kısaca değinilmiştir.

Bireysel olarak bakıldığında Türkiye'de hisse senedi yatırımı yapmak yaygın bir alışkanlık değildir. Portföyünde 50.000 TL üzerinde hisse senedi bulunduran yatırımcı sayısı 80.000 kişi civarındadır.[21] Yerli yatırımcıların hisse senedi yatırım süresi de ortalama 33 gün olarak gerçekleşmektedir. Ülkemizde bir portföy yöneticisini hisse senedi yatırımı yapmadığı için sorgulayacak yatırımcı sayısı azdır.

Türk şirketleri halka açılma yoluyla doğrudan finansman sağlamayı tercih etmediği gibi son yıllarda bir çok büyük şirketin borsadan ayrıldığı da görülmektedir. 2015 yıl sonu itibarıyla endeks kapsamında sadece 308 borsa şirketi bulunmaktadır. Borsa İstanbul ikincil pay piyasasında alınıp satılan hisse senetlerinin piyasa değeri 2015 sonu itibarıyla 76 milyar dolar civarındadır. Bu miktarın 57 milyar dolarlık kısmı fiili olarak dolaşımdadır. [22] Yabancı yatırımcıların bu pastadaki payı da % 60-65 arasında seyretmektedir. Kısaca Türkiye'de hisse senedi piyasası derin değildir.

Diğer yandan portföy yönetimi ile ilgili mevzuat, hisse senedi yatırımı yapan portföy yöneticilerini piyasa değeri ve likiditesi yüksek şirketlere yönlendirmektedir. Bu sebeple hisse yatırımlarında seçenek iyice azalmaktadır. Hisse senedi seçiminde genellikle BİST-30 endeksine dahil şirketler tercih edilmektedir.

Gelişmiş ülkelerde yatırımcılar için önemli bir getiri kaynağı olan temettü verimliliği de Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler için sembolik düzeydedir. Halka açık bütün şirketler baz alındığında ortaya çıkan temettü verimlilik oranı 5 Mart 2014 itibarıyla ortalama % 2,20 seviyesindedir. Yatırımcısına enflasyon oranı üzerinde temettü verimi sağlayan şirket sayısı yıllardır 10-15 adeti geçmemektedir. [23]

---

[21] **Türkiye Sermaye Piyasası Raporu 2014,** Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, https://www.tspb.org.tr/wp-content/uploads/2015/06/3-yatirimci_analizi2014.pdf, s.45.

[22] **Borsa Trendleri Raporu**,TÜYİD-Yatırımcı İlişkileri Derneği ve MKK-Merkezi Kayıt Kuruluşu, Ocak 2016, https://www.mkk.com.tr/tr/content/Bilgi-Merkezi/Borsa-Trendleri-Raporu, s.5.

[23] Arif Ünver, **Fiyat kazanç mı temettü verimliliği mi?,** 10 Mart 2014, www.borsagundem.com,

Sonuç olarak, emeklilik yatırım fonlarında biriken tasarrufların hisse senetleri yerine ağırlıklı olarak faize dayalı yatırım araçlarında değerlendiriliyor olmasında portföy yöneticilerinin devlet katkısı varken risk almayı gereksiz görmesi yanında yukarıda sayılan sebepler de etkili olmaktadır.

III. BÖLÜM

EMEKLİLİK YATIRIM FONLARININ PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

Performans değerlendirmesi yapılırken sadece ilgili dönemdeki mutlak getirilere bakmak yeterli olmayacaktır. Aktif olarak yönetilen bir portföyün gerçek performansını ortaya koyabilmek için karşılaştırmalı analizler yapılmalıdır. Örneğin ağırlıklı olarak hisse senedi yatırımı yaptığı bilinen bir portföyün getirisini değerlendirebilmek için yatırım amacına uygun bir gösterge ile karşılaştırılması gereklidir. Bu gösterge, portföyün yatırım amacını yansıtan bir borsa endeksi olabilir. Alternatif olarak risk unsuru da ölçümlere katıldığında, benzer portföylerle ve değişik risk seviyeleri içeren bir çok gösterge ile karşılaştırma yapma imkanı da doğmaktadır.[24]

Bu bağlamda önce seçilen emeklilik yatırım fonlarının mutlak ve riske göre düzeltilmiş performansları ölçülmüştür. Çıkan sonuçlar, yatırım amaçlarına uygun olarak seçilen ya da oluşturulan göstergeler, aynı gruptaki fonlar ve risksiz faiz oranıyla karşılaştırılmıştır.

Bu bölümde öncelikle incelenen yatırım fonları için direkt alınan ya da oluşturulan göstergeler hakkında bilgiler verilecektir. Ardından risk konusu ve çalışma kapsamında kullanılan, performansı alınan riske göre düzelten değerlendirme yöntemleri açıklanacaktır.

3.1. Performans Karşılaştırmasında Kullanılan Göstergeler

Her fon grubu için, ünvanları ve yatırım amaçlarına uygun olduğu varsayılan göstergeler saptanmış ve saptanan göstergelerin gerçekçi olmasına dikkat edilmiştir. Bileşim içeren göstergelerde hisse senedi ve sabit getirili yatırım araçlarına olan yatırım oranları belirlenirken asgari sayılabilecek düzeyde hisse senedi yatırım oranı gözetilmiştir. Örneğin, hiçbir karşılaştırma ölçütü olmayan ve ünvanı sebebiyle agresif yönetilmesi gerektiği düşünülen ''büyüme amaçlı esnek'' fonlar için % 50 BİST100 Endeksi + %50 BİST-DİBS Performans Endeksi bileşimi, yine

[24] Gordon Alexander, William Sharpe, Jeffrey Bailey, **Fundamental of Investments,** Prentice Hall, 1993, s.491.

karşılaştırma ölçütü olmayan ve bu sayede gerektiğinde %100 risk alması dahi mümkün olan ''esnek fon'' grubu için de % 20 BİST100 Endeksi + %80 BİST-DİBS Performans Endeksi bileşimi gösterge olarak seçilmiştir. Gelir amaçlı esnek fon için, neredeyse esnek ibaresi görmezden gelinerek normal bir kamu borçlanma araçları fonu göstergesi olan BİST- DİBS Performans Endeksi gösterge olarak kullanılmıştır.

Tablo 3.1: İncelenen Emeklilik Yatırım Fonları İçin Kullanılan Göstergeler

Fon Grubu	**Gösterge**
Hisse Fon	BİST 100 Endeksi
Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	BİST DİBS Performans Endeksi (12-15 Aylık Ort.)
Standart Fon (GA)	BİST DİBS Performans Endeksi (12-15 Aylık Ort.)
Esnek Fon - 1 (Esnek)	%20 BİST 100 Endeksi + %80 DİBS Perf.Endeksi
Esnek Fon - 2 (BA)	%50 BİST 100 Endeksi + %50 DİBS Perf.Endeksi
Esnek Fon - 3 (GA)	BİST DİBS Performans Endeksi (12-15 Aylık Ort.)
Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonu (GA)	KYD Eurobond USD/TRY Endeksi
Likit Fon Grubu	Repo O/N - Risksiz Faiz Oranı RF

3.2. Risk Kavramı ve Riskin Ölçülmesi

Yatırımcının fayda fonksiyonu, beklenen getiri ve risk arasındaki ilişkiden oluşmaktadır. Tanımdaki risk belirsizlik demek değildir. Risk, yatırımdan beklenen getiri oranını elde edememe olasılığı olarak ifade edilebilir. Yatırım yapıldığında girilen mübadele, risk ve gerçekleşmiş getiri arasında değil, risk ve beklenen getiri arasındadır. [25]

Yatırım portföyleri için iki tür risk mevcuttur; ilki portföyün piyasa riski ya da sistematik risk olarak ifade edilir, portföyün betası ile ölçülür. Diğeri portföyün toplam riskidir ve portföyün standart sapmasıyla ifade edilir.[26] Toplam risk çeşitlendirme yoluyla azaltılabilir hatta sıfırlanabilirken sistematik risk için böyle bir ihtimal yoktur.

[25] John C.Hull, **Risk Management and Financial Institutions,** Wiley Finance, 2015, s.2.
[26] Gordon Alexander, William Sharpe, Jeffrey Bailey, **Fundamental of Investments,** Prentice Hall, 1993, s.494.

Varyans, getirilerin aritmetik ortalama etrafındaki dağılımları hesaplanarak bulunan bir risk ölçüsüdür. Varyansın artması beklenen getiriden sapma olasılığının ve dolayısıyla riskin de arttığını işaret eder.[27] Standart sapma varyansın karekköküdür.

Standart sapma formülü aşağıdaki gibidir ;

$$\sigma = \sqrt{\sum (r_t - \overline{r_a})^2 / (T-1)}$$

Formülde ;

σ = standart sapmayı,

T = standart sapmanın hesaplandığı dönemdeki ay sayısını,

r_t = fonun aylık getirisini

$\overline{r_a}$ = fonun aritmetik ortalama getirisini ifade eder.

3.3. Riske Göre Düzeltilmiş Performans Değerlendirme Yöntemleri

Riske göre düzeltilmiş performans değerlemesi yapılırken iki yaklaşım kullanılmaktadır. Birincisi, birim risk başına getiriyi dikkate alan yaklaşımdır. Getiri ile risk arasında doğru orantı olması beklenir. Fazladan alınan bir birim riske karşılık elde edilen ek getiri, "risk primi" olarak tanımlanır. Yüksek oranlar performansın iyi olduğunu gösterir. Çalışma kapsamında bu yaklaşımı içeren, Sharpe Oranı, M^2 Performans Ölçütü ve Treynor oranı kullanılmıştır. İkinci yaklaşım ise farksal getiriyi inceler. Jensen Alfa oranı ile ifade edilen bu performans değerleme yöntemiyle portföy yöneticilerinin etkin bir portföy yönetimi sergileyip sergilemedikleri araştırılır. Yüksek oranlar olumlu değerlendirilir. Çalışma kapsamında bu yaklaşımı içeren Jensen Alfa Ölçütü ve Değerleme Oranı kullanılmıştır. Bahsedilen yöntemler aşağıda sırasıyla açıklanacaktır.

[27] Frank Reilly, Keith Brown, **Investment Analysis and Portfolio Management,** The Dryden Press, 1997, s.14.

3.3.1. Sharpe Oranı

Sharpe oranı, portföy riski olarak standart sapmayı esas alır. Bu oran, yatırımcıların toplam riske karşılık, risksiz faiz üzerinde talep ettikleri ek getiriyi ifade eder. Yükselen getiri ya da azalan standart sapma olumlu etki eder ve Sharpe oranı artar. Sharpe oranının yüksek çıkması portföyün olumlu performans gösterdiği anlamına gelir.[28]

Sharpe oranı aşağıdaki formülle bulunur ;

$$\text{Sharpe} = \frac{\bar{r}_a - \bar{r}_f}{\sigma_a}$$

Formülde ;

$\bar{r}_a$ = Fonun aritmetik ortalama getirisini,

$\bar{r}_f$ = Risksiz faiz oranının ortalamasını,

σ_a = Fonun getirilerinin standart sapmasını, ifade etmektedir.

3.3.2. M^2 Performans Ölçütü

Bu yöntemde de risk ölçütü olarak standart sapma kullanılır. Ancak formüle risksiz faiz oranı eklenir ve piyasa riskiyle karşılaştırılır. Sharpe oranında olduğu gibi yüksek değerlerin çıkması yatırım fonu performansı açısından olumludur. Genellikle sharpe oranıyla aynı yönde sonuç verdiği görülmektedir. Formülü aşağıdaki gibidir ;

$$M^2 = r_f \frac{\bar{r}_a - \bar{r}_f}{\sigma_a} . \sigma r_m$$

Formülde ;

$\bar{r}_f$ = Risksiz faiz oranının ortalamasını,

$\bar{r}_a$ = Fonun aritmetik ortalama getirisini,

σ_a = Fonun getirilerinin standart sapmasını,

σr_m = Gösterge endeksin standart sapmasını, ifade etmektedir.

[28] Zvi Bodie, Alex Kane, Alan Marcus, **Essentials of Investments,** McGraw-Hill Irwin, 2001, s.607.

3.3.3. Treynor Oranı

Treynor oranı, sharpe oranı ile aynı mantığı paylaşır, ancak standart sapma yerine sistematik risk ölçütü olan beta katsayısını kullanır. İyi çeşitlendirilmiş bir portföy için toplam riskin sıfırlanabileceğini varsaymaktadır. [29]

Treynor oranı aşağıdaki formülle hesaplanır ;

$$\text{Treynor} = \frac{\bar{r}_a - \bar{r}_f}{\beta_a}$$

Formülde ;

$\bar{r}_f$ = Risksiz faiz oranının ortalamasını,

$\bar{r}_a$ = Fonun aritmetik ortalama getirisini,

β_a = Fonun sistematik riskini, ifade etmektedir

3.3.4 . Jensen Alfa Ölçütü

Jensen Alfa Ölçütü fonlar arasında karşılaştırma yapmaktan çok, gerçekte fonun göstergesine göre üstün olup olmadığını ortaya koymaya çalışmaktadır. [30] Alfa değerinin pozitif olması portföyün gerçekleşen ortalama getirisinin göstergesinin getiri ortalamasından daha yüksek olduğunu gösterir ve portföy yöneticisi üstün performanslı olarak tanımlanır. Diğer yandan, tam tersi bir sonuç varsa portföy yöneticisinin performansının düşük olduğu sonucuna varılır. [31]

Jensen alfa, aşağıdaki formülle hesaplanır ;

$\alpha = \bar{R}_a - [\bar{R}_f + (\bar{R}_m - \bar{R}_f)\,\beta_a]$ Formülde ;

$\bar{R}_f$ = Risksiz faiz oranının ortalamasını,

$\bar{R}_a$ = Fonun aritmetik ortalama getirisini,

$\bar{R}_m$ = Gösterge endeksin ortalama getirisini,

β_a = Fonun sistematik riskini, ifade etmektedir

---

[29] Jack C.Francis, **Investments- Analysis and Management,** McGraw-Hill,1991, s.658.

[30] Hüseyin Dalğar, **Kurumsal Yatırımcılar Olarak Emeklilik Yatırım Fonları ve Performanslarının Değerlendirilmesi,** Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, İstanbul,2007,s.158.

[31] Gordon Alexander, William Sharpe, Jeffrey Bailey, **Fundamental of Investments,** Prentice Hall, 1993, s.496.

3.3.5 . Değerleme Oranı

Treynor oranı ve Jensen Alfa Ölçütü sistematik riski hesaplamaya dahil eder ancak toplam riski dikkate almaz. Değerleme oranı, yatırım portföyünün alfasını portföyün toplam riskine bölerek bir anlamda düzeltme yapmış olmaktadır. Çıkan oranın yüksek olması fonun performansı açısından olumlu kabul edilir.

$$\text{Değerleme Oranı} = \frac{\alpha_a}{\sigma_e}$$

Formülde ;

α_a = Fonun Jensen alfasını,

σ_e = Fonun toplam riskini (standart sapmasını) ifade eder.

3.4. Anlamlılık testi

Yukarıda bahsedildiği üzere, fon yöneticisinin performansının daha net görülebilmesi için Michael Jensen tarafından geliştirilen Jensen Alfa Ölçütü kullanılmaktadır. Ancak yine Jensen tarafından, bulunan ilave getirinin şans eseri olup olmadığı da değerlendirilmiştir. Alfa değerlerinin sıfırdan anlamlı düzeyde farklı olup olmadığının istatistiksel olarak araştırılması gerekir. Bu amaçla, bulunan değerler üzerinde aşağıdaki denklem baz alınarak regresyon analizi yapılır ;

$$R_P - R_f = \alpha_p + \beta\,(R_m - R_f) + e$$

İncelenen yatırım fonları için bulunan alfa değerleri %5 anlamlılık düzeyinde çift taraflı ''t'' testine tabi tutularak değerlendirilecektir.

3.5. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma kapsamına, yatırım amacına göre 8 ayrı gruba ayrılmış olan, toplam 132 fon dahil edilmiştir. Analiz dönemi itibarıyla, incelenen emeklilik fonlarının emeklilik yatırım fonlarının toplam parasal büyüklüğü içindeki payı %84.8 olarak hesaplanmıştır.

3.6. Araştırma Dönemi ve Veri Kaynakları

Seçilen emeklilik yatırım fonlarının 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait 3 yıllık getiri performansları, aylık veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler SPK

tarafından yetki verilmiş resmi bir veri sağlayıcı olan Finnet şirketinin Finnet Analiz programından ve BİST veri tabanından alınmıştır.

3.7. Emeklilik Yatırım Fonlarının Performans Sonuçları

Değerlendirme sonuçları önce fon grupları, ardından ayrıntılı olarak yatırım fonları bazında, tablolar halinde verilecektir. gerekli açıklamalar tabloların altında bulunmaktadır.

3.7.1. Üç Yıllık Nominal Getirilerin Karşılaştırması

Aşağıdaki iki tabloda fon grupları ve grup dahilindeki fonların kaçının göstergelerine ait getiriyi ve risksiz faiz oranını geçebildiği ortaya konmuştur.

Tablo 3.2: Fon Grupları Bazında 3Yıllık Performans (Göstergesinin Getirisine Karşı)

Fon Grubu	Fon Adeti	Göstergesinin Getirisini Geçen Fon Sayısı	Grup Başarı Oranı
Hisse Fon	22	17	77%
Esnek Fon - 2 (BA)	10	6	60%
Esnek Fon- 1 (Esnek)	21	10	48%
Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	23	9	39%
Esnek Fon - 3 (GA)	8	2	25%
Likit Fon Grubu	20	4	20%
Kamu DIŞ Borçlanma Araçları Fonu (GA)	21		
Standart Fon (GA)	7		
Toplam	**132**	**48**	**36%**

Emeklilik yatırım fonlarının %36'sı grupları için belirlenen göstergenin getirisinin üzerine çıkmıştır. Kamu dış borçlanma araçları ve standart fon grubunda göstergesinin getirisini aşabilen hiçbir fon çıkmamıştır.

Tablo 3.3: Fon Grupları Bazında 3 Yıllık Performans (Risksiz Faiz Oranına Karşı)

Tanım	Fon Adeti	Risksiz Faiz Oranı Üzerinde Getiri Sağlayan Fon Sayısı	Grup Başarı Oranı
Hisse Fon	**22**	**22**	**100%**
Esnek Fon - 2 (BA)	**10**	**10**	**100%**
Standart Fon (GA)	**7**	**7**	**100%**
Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	**23**	**22**	**96%**
Esnek Fon- 1 (Esnek)	**21**	**19**	**90%**
Kamu DIŞ Borçlanma Araçları Fonu (GA)	**21**	**19**	**90%**
Esnek Fon - 3 (GA)	**8**	**5**	**63%**
Likit Fon Grubu	**20**	**4**	**20%**
Toplam	**132**	**108**	**82%**

Risksiz faiz üzeri getiriye sahip fonların oranı %82'dir. Hisse, esnek-2 ve standart fon gruplarına ait fonların tümü risksiz faiz oranını geçerken likit fon grubunda bu oran %20'ye düşmüştür.

Aşağıdaki tabloda fon gruplarına ait 3 yıllık kümülatif getirilerin göstergelerine ait getiriler ve risksiz faiz oranıyla karşılaştırması yer almaktadır.

Tablo 3.4: Fon Gruplarına ve Göstergelerine Ait Getirilerin Karşılaştırması

Kategori	Tanım	3 Yıllık Kümülatif Getiri %	Gösterge Üstü İlave Getiri %	Risksiz Faiz Oranı Üstü İlave Getiri %
Fon Grubu	Hisse Fon	75,2	8,0	52,2
Gösterge	BIST 100 Endeksi	67,2		44,2
Fon Grubu	Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	28,4	-1,2	5,4
Gösterge	BIST DİBS Perf. Endeksi (12-15 Aylık)	29,6		6,6
Fon Grubu	Standart Fon (GA)	25,8	-3,8	2,8
Gösterge	BIST DİBS Perf. Endeksi (12-15 Aylık)	29,6		6,6
Fon Grubu	Esnek Fon- 1 (Esnek)	36,5	-0,7	13,5
Gösterge	(%20 HS-%80 DİBS)	37,1		14,2
Fon Grubu	Esnek Fon - 2 (BA)	43,4	-1,2	20,4
Gösterge	(%50 HS -%50 DİBS)	44,7		21,7
Fon Grubu	Esnek Fon - 3 (GA)	26,8	-2,8	3,8
Gösterge	BIST DİBS Perf. Endeksi (12-15 Aylık)	29,6		6,6
Fon Grubu	Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonu (GA)	39,2	-18,4	16,2
Gösterge	KYD Eurobond USD/TRY Endeksi	57,6		34,6
Fon Grubu	Likit Fon Grubu	21,6	-1,4	-1,4
Risksiz Faiz	Repo O/N	23,0		
Yatırım Aracı	USD-TCMB	22,8		-0,2
Yatırım Aracı	05USD_05EURO	18,6		-4,4
Yatırım Aracı	Serbest Piyasa Altın	-6,2		-29,2

Tabloda görüldüğü üzere, hisse fon grubu dışında kalan yedi fon grubuna ait performansın belirlenen göstergelerin altında kaldığı, likit fon grubuna ait getirinin risksiz faiz oranını da geçemediği bulgulanmıştır.

3.7.2. Fon Gruplarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Analizleri

Aşağıdaki tabloda fon gruplarına ait riske göre düzeltilmiş getiri oranlarının göstergelerine ait oranlarla karşılaştırması bulunmaktadır.

Tablo 3.5: Fon Gruplarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Oranı Karşılaştırmaları

Tanım	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
Hisse Fon	0,180	0,018	0,89	0,0125	0,00210	0,1283
BIST 100 Endeksi	0,152		1,00	0,0102		
Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	0,052	0,007	1,79	0,0004	-0,00088	-0,0932
BIST DİBS Perf. Endeksi (12-15 Aylık)	0,182		1,00	0,0009		
Standart Fon (GA)	0,006	0,006	1,55	0,0000	-0,00127	-0,1823
BIST DİBS Perf. Endeksi (12-15 Aylık)	0,182		1,00	0,0009		
Esnek Fon- 1 (Esnek)	0,129	0,008	1,13	0,0022	-0,00062	-0,0933
(%20 HS-%80 DİBS)	0,173		1,00	0,0027		
Esnek Fon - 2 (BA)	0,152	0,011	0,88	0,0046	0,00001	0,0015
(%50 HS -%50 DİBS)	0,161		1,00	0,0046		
Esnek Fon - 3 (GA)	0,060	0,007	0,51	0,0006	-0,00015	-0,0356
BIST DİBS Perf. Endeksi (12-15 Aylık)	0,182		1,00	0,0009		
Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonu (GA)	0,153	0,011	0,66	0,0046	-0,00137	-0,1568
KYD Eurobond USD/TRY Endeksi	0,247		1,00	0,0067		
Likit Fon Grubu	-0,589	0,005	0,75	-0,0012	-0,00094	-1,0342
Repo O/N	0,000		1,00	0,0000		
USD-TCMB	-0,008			-0,00024		
05USD_05EURO	-0,051			-0,00132		
Serbest Piyasa Altın	-0,152			-0,00710		

Standart sapmaya göre düzeltilmiş getiriyi gösteren Sharpe oranına göre hisse senedi fon grubu dışında göstergesinin oranını geçebilen bir fon grubu olmamıştır.

Sistematik riske göre düzeltilmiş getiriyi gösteren Treynor oranına göre sadece hisse fon ve büyüme amaçlı esnek fon grubu göstergelerinin üzerinde performans göstermiştir.

Portföy yöneticisinin beklenen getirinin üzerindeki performansını test eden Jensen alfası ve Jensen alfa ölçütüne toplam riski ilave eden değerleme oranına göre de sadece hisse fon ve büyüme amaçlı esnek fon grubu pozitif orana sahip olmuştur.

Aşağıdaki tabloda fon grupları ve grup dahilindeki fonların kaçının göstergelerine ait oranları geçebildiği incelenmiştir.

Tablo 3.6: Fon Gruplarında Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Performansları

				Göstergesinin Oranını Geçen Fonlar *		
Tanım	**Fon Adeti**	**Sharpe (+)**	**Treynor (+)**	**Sharpe**	**Treynor**	**Jensen Alfa**
Hisse Fon	22	22	22	20	21	21
Esnek Fon- 1 (Esnek)	21	19	19	7	10	10
Esnek Fon - 2 (BA)	10	10	10	4	5	5
Esnek Fon - 3 (GA)	8	5	7		3	3
Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	23	19	19		3	3
Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonu (GA)	21	19	19		1	1
Standart Fon (GA)	7	3	3			
Toplam	**112**	**97**	**99**	**31**	**43**	**43**
Oranlar	**100**	**87%**	**88%**	**28%**	**38%**	**38%**

*Likit fon grubu hariç

Sharpe oranında fonların genelinde %28 başarı vardır. Esnek 1, esnek 2 ve hisse fon grubu dışında kalan fon gruplarında göstergesinin sharpe oranını geçen bir fon çıkmamıştır.

Treynor oranına bakıldığında fonların genelinde %38 başarı varken standart fon grubundaki hiçbir fon göstergesinin oranını geçememiştir.

Jensen alfa ölçütüne göre de fonların genelinde %38 başarı varken standart fon grubundaki fonların tümünün Jensen alfası negatif çıkmıştır.

Yatırım fonlarına ait Jensen Alfa Ölçütü sonuçlarının istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı %5 güven düzeyinde çift taraflı anlamlılık testi uygulanarak test edilmiştir. Aşağıdaki tabloda, yapılan testin sonuçlarına ait ayrıntılar gösterilmektedir.

Tablo 3.7: Emeklilik Yatırım Fonlarının Jensen Alfa Değerlerinin Anlamlılık Testi Sonuçları

Tanım	Fon Adeti	Jensen Alfa (+)	Anlamlı	Jensen Alfa (-)	Anlamlı
Hisse Fon	22	21	3	1	
Esnek Fon- 1 (Esnek)	21	10		11	1
Esnek Fon - 2 (BA)	10	5		5	
Esnek Fon - 3 (GA)	8	3		5	1
Kamu Borçlanma Araçları Fonu (GA)	23	3		20	
Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonu (GA)	21	1		19	5
Likit Fon Grubu	20			20	20
Standart Fon (GA)	7			7	
Toplam	132	43	3	88	27
Oranlar	100	33%	2%	67%	20%

Bulunan Jensen alfa değerlerinin anlamlılık testi sonucu 43 pozitif sonucun 3'ü, 88 negatif sonucun 27'si anlamlı bulunmuştur. Likit fon grubuna ait 20 fonun negatif Jensen alfa sonuçları anlamlı çıkmıştır.

3.7.3. Yatırım Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Analizleri

Aşağıdaki tablolarda yatırım fonlarının riske göre düzeltilmiş getirileri dikkate alınarak kendi grupları içinde sıralamaları yapılmıştır. Sıralamalar yapılırken fonların Sharpe oranı, Treynor oranı, Jensen alfası ve Değerleme Oranı'na göre ortaya koydukları performanslar bir arada değerlendirilmiştir. Tüm verileri içeren ayrıntılı tablolar çalışmanın sonundaki eklerde bulunmaktadır. Tablolardaki * işareti istatistiksel olarak anlamlı çıkan sonuçları işaret etmektedir.

Tablolar, yatırım amacı taşıyan bir katılımcının gözünden değerlendirilebilir. Bir emeklilik planına katılarak bireysel emeklilik sistemine dahil olan bir katılımcı, öncelikle yatırım yapmak istediği fon türüne ait tabloda üst sıralarda yer alan yatırım fonlarına dikkat etmelidir. Üst sıralarda yer alan fonlar sadece nominal getirilerine göre değil taşıdıkları riske göre de en yüksek getiriyi elde etmeyi başarmış olan fonlardır.

3.7.3.1. Hisse Senedi Fonları

Tablo 3.8: Hisse Senedi Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
CHH	CİGNA FİNANS	94,8	1	1	1	1*	1	36.960.042
GEG	GARANTİ	91,4	2	2	2	2*	2	45.252.029
BPH	BNP PARIBAS CARDIF	88,6	3	3	3	3*	3	101.327.829
GHH	GARANTİ	82,1	5	4	4	4	4	88.213.911
EIH	ERGO	82,8	4	5	5	5	6	18.053.855
AG3	ANADOLU	81,2	6	6	6	6	5	42.040.910
GEH	GARANTİ	77,7	8	7	7	7	8	162.740.273
ALH	ALLIANZ YAŞAM	77,4	9	8	8	8	7	265.744.574
AHB	ANADOLU	80,4	7	9	9	9	9	67.039.316
HES	AXA	75,7	11	11	11	11	11	13.078.024
IEH	ING	75,1	12	12	10	10	12	101.699.126
AEB	AVİVASA	73,6	13	10	12	12	10	53.298.956
AZH	ALLIANZ	75,7	10	13	13	13	13	135.090.043
AH5	ANADOLU	72,3	14	14	14	14	14	318.239.693
BBH	GROUPAMA	68,5	16	15	15	16	15	953.193
AVH	AVİVASA	70,3	15	16	16	15	16	68.234.099
MHH	METLİFE	68,1	17	17	17	17	17	36.279.701
AEH	AVİVASA	66,9	18	18	18	18	18	472.932.114
BEH	GROUPAMA	65,2	19	19	19	19	19	56.980.390
ANS	AEGON	64,3	20	20	20	20	20	20.319.770
ZHB	ZİRAAT	61,8	21	21	21	21	21	34.519.842
VEH	VAKIF	59,9	22	22	22	22	22	149.199.122
Grup	Hisse Fon Grubu	75,2						2.288.196.812
Gösterge	PGE - BIST 100 Endeksi	67,2						

Hisse senedi fon grubunun en başarılı gözüken 3 fonu ; Cigna Finans - CHH, Garanti - GEG ve BNP Paribas Cardif - BPH kodlu fonlardır. Bu fonlar nominal getiri sıralamasında da ilk üçte yer almıştır. Ayrıca bu fonların Jensen alfa oranları da istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

3.7.3.2. Esnek -1 (Esnek) Fonlar

Tablo 3.9: Esnek -1 (Esnek) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
AMN	ALLIANZ YAŞAM	38,1	9	1	1	1	1	40.576.758
APG	ALLIANZ YAŞAM	36,1	12	3	2	2	2	42.024.532
MHY	METLİFE	38,9	7	2	3	4	3	70.509.525
AGL	ALLIANZ YAŞAM	47,2	3	4	5	3	4	186.924.568
GEF	GARANTİ	48,7	2	5	6	6	5	160.669.519
EHG	ERGO	50,5	1	6	7	5	6	2.323.465
AMH	ALLIANZ YAŞAM	31,5	17	9	4	7	7	19.699.307
GHE	GARANTİ	45,9	4	7	8	8	8	580.465.901
BPE	BNP PARIBAS CARDIF	44,1	5	8	9	9	9	120.516.741
MHE	METLİFE	34,4	14	11	10	10	10	204.854.750
GHT	GARANTİ	42,2	6	10	11	11	11	601.197.291
AVE	AVİVASA	37,5	10	12	12	14	15	148.388.447
AH9	ANADOLU	38,3	8	13	13	16	13	1.451.040.234
ALS	ALLIANZ YAŞAM	32,2	16	16	15	12	12	1.698.757.233
IEE	ING	34,5	13	15	16	13	14	300.673.863
VEE	VAKIF	36,6	11	14	14	15	16	335.478.285
ZHE	ZİRAAT	33,5	15	17	17	17	17	194.074.713
BEE	GROUPAMA	28,2	18	18	18	18	18	75.446.287
ANY	AEGON	28,0	19	19	19	19	19	2.097.098
BGE	GROUPAMA	21,9	20	20	20	20*	21	1.328.762
CHN	CİGNA FİNANS	17,1	21	21	21	21	20	85.158.122
Grup	Esnek Fon Grubu - 1	36,5						6.322.205.400
Gösterge	PGE (%20 HS-%80 DİBS)	37,1						

Esnek fon grubunda en başarılı gözüken 3 fon ; Allianz Yaşam - AMN, Metlife GEG, Allianz Yaşam – AGL kodlu fonlardır.

Allianz Yaşam – APG riske göre düzeltilmiş getiri sıralamasında ikinci olmuştur ancak kümülatif getirisi, esnek -1 (esnek) fonlar için belirlenen göstergenin kümülatif getirisinin altında kalmıştır.

3.7.3.3. Esnek -2 (BA) Yatırım Fonları

Tablo 3.10: Esnek -2 (BA) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
EIE	ERGO	47,9	2	2	1	1	2	24.399.328
AVY	AVİVASA	44,4	6	1	2	2	1	33.733.003
ATE	ANADOLU	50,6	1	3	4	3	3	11.786.496
AZY	ALLIANZ	44,7	5	4	3	4	4	4.789.973
ALU	ALLIANZ YAŞAM	45,8	4	5	5	5	5	219.253.016
AH0	ANADOLU	46,2	3	6	6	6	6	692.352.325
AZB	ALLIANZ	37,7	9	7	7	7	7	151.713.244
IEF	ING	41,1	7	8	8	8	8	76.656.473
HEB	AXA	39,5	8	9	9	9	9	36.790.494
AE3	AVİVASA	36,5	10	10	10	10	10	1.577.781.442
Grup	Esnek Fon Grubu - 2	43,4						2.829.255.793
Gösterge	PGE (%50 HS-%50 DİBS)	44,7						

Esnek – 2 (BA) fon grubunda en başarılı gözüken 3 fon ; Ergo – EIE, Anadolu– ATE, Allianz – AZY kodlu fonlardır. Avivasa – AVY ikinci sıradadır ancak getirisi göstergesinin altında kalmıştır.

3.7.3.4. Esnek -3 (GA) Yatırım Fonları

Tablo 3.11. Esnek -3 (GA) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
VGE	VAKIF	41,4	1	1	2	1	1	114.725.788
GED	GARANTİ	31,3	2	3	1	2	2	152.388.596
AEG	AVİVASA	27,3	4	2	4	4	5	145.749.638
ANU	AEGON	16,9	8	6	5	3	3	4.909.950
IEA	ING	21,7	6	7	3	5	4	132.143.042
AG4	ANADOLU	26,6	5	4	6	6	7	122.583.811
EIY	ERGO	27,8	3	5	7	7	6	15.661.027
AH8	ANADOLU	21,5	7	8	8	8*	8	377.240.944
Grup	Esnek Fon Grubu - 3	26,8						1.065.402.796
Gösterge	DİBS PerfİInd.12-15 Ay	29,6						

Esnek – 3 (GA) fon grubunda en başarılı gözüken 2 fon ; Vakıf – VGE ve Garanti – GED fonlarıdır. Diğer fonların getirisi göstergesinin altında kalmıştır.

3.7.3.5. Kamu Borçlanma Araçları Fonları

Tablo 3.12. Kamu Borçlanma Araçları Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
AMB	ALLIANZ YAŞAM	35,5	1	1	1	1	1	174.017.324
BGK	GROUPAMA	32,0	4	3	2	2	2	6.590.361
AEK	AVİVASA	32,4	2	2	3	3	3	398.934.182
AZA	ALLIANZ	32,1	3	4	4	4	4	40.099.326
BPF	BNP PARIBAS CARDIF	30,4	7	7	5	5	5	67.650.601
GHF	GARANTİ	31,2	5	5	6	6	6	385.930.227
AG1	ANADOLU	30,1	8	8	8	7	7	196.604.610
EIG	ERGO	30,6	6	6	7	8	9	62.150.453
AMA	ALLIANZ YAŞAM	30,0	9	9	9	9	8	1.277.272.660
AVK	AVİVASA	29,0	10	10	10	10	10	310.226.898
VGD	VAKIF	28,0	12	12	11	11	12	198.731.763
AE2	AVİVASA	28,1	11	13	12	13	11	2.456.953.949
HS1	ANADOLU	27,3	14	14	14	15	13	364.563.649
MHG	METLİFE	27,8	13	11	13	12	21	69.632.183
AZK	ALLIANZ	27,1	15	15	15	16	14	543.833.483
BEK	GROUPAMA	26,5	18	18	18	14	15	377.315.872
GKB	GARANTİ	27,0	16	16	16	17	18	27.336.171
GEK	GARANTİ	26,7	17	17	17	18	17	1.829.574.322
AH1	ANADOLU	25,9	19	19	19	19	16	2.142.433.573
ZHG	ZİRAAT	25,1	20	20	20	20	19	310.097.895
CHK	CİGNA FİNANS	24,5	21	21	21	23	20	232.552.894
BPG	BNP PARIBAS CARDIF	23,4	22	22	22	21	22	555.691.715
IEG	ING	22,7	23	23	23	22	23	354.732.695
Grup	Kamu Borç. Araçları	28,4						12.382.926.804
Gösterge	DİBS PerfİInd.12-15 Ay	29,6						

Kamu Borçlanma Araçları fon grubunda en başarılı gözüken 3 fon ; Allianz Yaşam – AMB, Groupama – BGK ve Avivasa – AEK kodlu fonlardır. Sıralamada ilk dokuz içinde yer alan fonlar göstergelerine ait getiri oranını geçmişlerdir.

3.7.3.6. Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonları

Tablo 3.13. Kamu Dış Borçlanma Araçları Fonlarının Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
AVB	AVİVASA	47,6	3	1	1	2	1	248.866.307
AZM	ALLIANZ	50,6	1	2	2	4	5	6.342.264
AVG	AVİVASA	42,6	8	5	5	6	6	428.905.567
AUG	ALLIANZ	35,4	15	16	3	3	2	44.108.851
AMR	ALLIANZ YAŞAM	35,8	14	15	4	5	3	36.022.053
GHK	GARANTİ	47,6	4	3	6	9	11	52.212.981
AZD	ALLIANZ	46,2	5	6	9	1*	14	166.276.943
BED	GROUPAMA	42,2	9	8	8	8	7	87.469.514
AMG	ALLIANZ YAŞAM	48,7	2	4	7	10	10	523.671.691
AH4	ANADOLU	34,3	17	17	10	7	4	176.896.949
MHD	METLİFE	41,8	10	11	12	11	8	26.344.381
GHG	GARANTİ	45,8	6	7	11	13*	15	189.962.487
VET	VAKIF	41,2	11	10	14	12	13	186.258.484
BKB	GROUPAMA	40,7	12	12	15	14	9	2.135.389
AH3	ANADOLU	44,2	7	9	13	15*	17	391.944.713
BPK	BNP PARIBAS CARDIF	34,9	16	14	17	16	18	31.532.106
EIF	ERGO	22,7	20	20	20	18	12	4.263.654
EIK	ERGO	31,7	18	18	18	19	16	10.123.328
ZHD	ZİRAAT	31,1	19	19	19	20	19	34.643.934
BPU	BNP PARIBAS CARDIF	39,0	13	13	16	17*	20	95.092.085
HED	AXA	19,7	21	21	21	21*	21	8.108.005
Grup	Kamu DIŞ Borç. Araçları	39,2						2.751.181.686
Gösterge	KYD Eurobond USD/TRY	57,6						

Kamu Dış Borçlanma Araçları fon grubunda getirisi göstergesinin üstüne çıkabilen fon bulunmamaktadır. Yine de en başarılı gözüken fonlar; Avivasa – AVB ve Allianz – AZM olarak ön plana çıkmıştır. Kamu dış borçlanma fonları döviz ağırlıklı yatırım yapma niyetinde olan katılımcılara tavsiye edilmektedir.

3.7.3.7. Likit Fonlar

Tablo 3.14. Likit (Para Piyasası) Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa *	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
GEL	GARANTİ	23,7	1	1	1	1	1	40.576.758
AVL	AVİVASA	23,6	2	2	2	2	2	42.024.532
AE1	AVİVASA	23,3	3	4	4	3	3	70.509.525
VGL	VAKIF	23,0	4	3	3	4	4	186.924.568
ZHR	ZİRAAT	22,7	6	5	6	6	6	2.323.465
BEL	GROUPAMA	22,7	5	6	5	5	7	160.669.519
AMP	ALLIANZ YAŞAM	22,5	7	7	8	7	5	19.699.307
VEL	VAKIF	22,1	9	8	7	9	8	120.516.741
BPL	BNP PARIBAS CARDIF	22,3	8	9	9	8	9	580.465.901
IER	ING	22,0	10	10	10	10	13	204.854.750
AZL	ALLIANZ	21,8	11	12	13	11	11	601.197.291
AH2	ANADOLU	21,7	14	11	12	14	14	1.698.757.233
MHL	METLİFE	21,7	12	14	11	12	15	148.388.447
EIP	ERGO	21,7	15	13	15	15	10	300.673.863
ANK	AEGON	21,7	13	15	14	13	12	1.451.040.234
CHL	CİGNA FİNANS	21,4	16	16	16	16	16	335.478.285
ALL	ALLIANZ YAŞAM	19,9	17	17	17	17	18	194.074.713
HEP	AXA	18,1	19	18	18	19	17	1.328.762
AZE	ALLIANZ	18,7	18	19	19	18	20	2.097.098
BPM	BNP PARIBAS CARDIF	17,7	20	20	20	20	19	85.158.122
Grup	Likit Fon	21,6						6.322.205.400
Gösterge	Repo O/N	23,0						

Likit fon grubunda en başarılı gözüken 3 fon ; Garanti – GEL, Avivasa – AVL ve Avivasa – AEI kodlu fonlardır. Gruptaki fonlarının tümünün negatif Jensen alfa oranı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Likit fon grubu genel görüntü itibarıyla en olumsuz sonucu veren fon grubu olarak öne çıkmıştır.

3.7.3.7. Standart Fonlar

Tablo 3.15. Standart Fonların Riske Göre Düzeltilmiş Getiri Sıralaması

Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	Küm. Getiri	Sharpe M2	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı	Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015
ATK	ANADOLU	26,3	2	1	1	1	3	91.707.889
HEK	AXA	25,8	3	3	3	2	2	29.177.061
GHD	GARANTİ	26,5	1	2	2	6	1	711.290.260
VEK	VAKIF	24,6	4	4	4	4	4	651.806.538
IEB	ING	24,6	6	5	6	3	5	217.357.232
ANG	AEGON	24,6	5	6	5	5	6	58.522.667
MHK	METLİFE	23,7	7	7	7	7	7	246.664.205
Grup	Standart Fon	25,8						2.006.525.852
Gösterge	DİBS Perf.İnd.12-15 Ay	29,6						

Standart fon grubunda getirisi göstergesinin üstüne çıkabilen fon bulunmamaktadır. Nisbi olarak en başarılı gözüken fonlar; Anadolu–ATK ve AXA–HEK olarak ön plana çıkmıştır. Standart fonlar katılımcılar seçim yapmadığında birikimleri için otomatik olarak alınan fonlardır. Mevzuat gereği portföylerinin en az %60'ı sürekli olarak Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarında, gelir ortaklığı senetlerinde veya kira sertifikalarında yatırıma yönlendirilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bulguların Değerlendirmesi

Yatırım fonu katılma payı sahipleri ve sistemin sürekliliği açısından bakıldığında emeklilik yatırım fonlarına ait getirilerin öncelikle risksiz faiz oranını geçiyor olması, ardından da yatırım amacına göre belirlenen göstergesine ait getiriyi yakalıyor ve hatta geçiyor olması beklenir.

Emeklilik yatırım fonlarının performansı risksiz faiz oranına göre değerlendirildiğinde, fonların %18'inin incelenen dönemdeki getirisinin risksiz faiz oranının altında kaldığı ortaya çıkmıştır. Likit fon grubuna dahil fonların %80'i bu konuda başarısız olmuştur. Risksiz faiz oranı, likit fon grubu için aynı zamanda gösterge niteliği taşımaktadır.

Emeklilik yatırım fonlarının performansı kendileri için belirlenen göstergelere göre değerlendirildiğinde ise, fonların %64'ünün göstergesine ait performansı geçemediği ortaya çıkmıştır. Gerek kamu dış borçlanma araçları fon grubu, gerekse standart fon grubuna dahil fonlardan göstergesini geçen hiçbir fon çıkmamıştır. Grup olarak değerlendirdiğimizde ise sadece hisse fon grubunun kendisi için belirlenen göstergesine ait performansı geçebildiği görülmüştür.

Likit fon grubu dışında yapılan riske göre düzeltilmiş getiri analizleri sonucunda, göstergesine ait Sharpe oranını geçen fonların oranı %28, Treynor oranını geçen fonların oranı %38 olmuştur. Pozitif Jensen alfasına sahip fonların da oranı %38'dir. Likit fon grubunda ''pozitif'' Sharpe, Treynor ve Jensen alfa oranına sahip fon çıkmamıştır.

%5 güven düzeyinde çift taraflı uygulanan anlamlılık testi sonucunda Jensen Alfa oranı pozitif çıkan 43 fonun sadece 3'ü, negatif çıkan 88 fonun ise 27'si istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Genel olarak, emeklilik yatırım fonlarının performans değerlendirme sonuçları hisse fon grubu dışında olumlu görüntü sergilemekten uzak kalmıştır.

Diğer yandan, ayrıntılı olarak incelenen 3 yıllık dönem dışında, 2004-2014 yılları arasındaki 10 yıllık süre için de emeklilik yatırım fonlarının genel

performansına bakılmıştır. Ek:3'deki tablodan da görüleceği üzere hisse fonları performanslarıyla yine en önde yer almıştır.

Emeklilik Yatırım Fonları İçin Önerilen Yatırım Stratejisi

Emekliliğin planlandığı bir yatırım sürecinde üstün bir performans elde etmek için risk almak ve uzun vadeli bir yatırım mantığıyla hareket etmek gerekir. Stratejisini uzun vadeli yatırımlar yapma üzerine kuran bir portföy, hisse senedi gibi riskli yatırım araçları içerse de, kısa vadeli piyasa dalgalanmalarının yıkıcı etkilerini aşabilmekte ve uzun vadede yüksek performans gösterebilmektedir. Yapılan analizlerden çıkan sonuçlar da hisse fonlarına yatırım yapmanın uzun vadede en uygun seçenek olduğunu ortaya koymuştur.

Uygulamaya Yönelik Öneriler

Yatırım fonları, finansal bilgisi yeterli olmayanlar için anlaşılması kolay bir yatırım aracı değildir. Ayrıca bireysel emeklilik planlarının tanıtımını ve satışını gerçekleştiren banka, aracı kurum ve sigorta şirketi çalışanlarının da mali piyasalar ve sermaye piyasası araçlarıyla ilgili yeterli bilgileri bulunmamaktadır. Katılımcı ve danışmanların büyük bir çoğunluğu, örneğin bir esnek fonun hangi finansal araçlara, hangi kurallar dahilinde ve hangi stratejileri uygulayarak yatırım yaptığı, performansının nasıl değerlendirileceği konularında yeterli bilgiye sahip değildir. Katılımcılardan bazıları emeklilik birikimlerinin hangi yatırım fonunda değerlendirildiğini dahi bilmemektedir.

Emeklilik yatırım fonlarının tür ve ünvanlarındaki çeşitliliğin durumu daha da zorlaştırdığı görülmektedir. Son mevzuat değişikliği ile yapılan düzenlemeler şirketlerin çelişkili uygulamalarını ortadan kaldıracaktır ancak yukarıda bahsedilen sorunları çözmeyecektir.

Amaç katılımcıların yatırım sürecini sadeleştirmek, hisse senedi ağırlıklı yatırım yapmaya yönlendirmek ve desteklemek olmalıdır. Bu amaçla öncelikle katılımcıların önüne onlarca değişik yatırım fonu seçeneği çıkartmaktan vazgeçilmelidir. Aday katılımcıyla yapılacak ilk görüşmede iyi tasarlanmış bir risk profili ve yatırım deneyimi testi uygulanabilir. Bu test sonucunda finansal bilgisi ve tecrübesi az olduğu anlaşılan aday katılımcılara sadece iki tip fondan bahsedilmesi

yerinde olacaktır. İlk fon türü, büyüme amaçlı, hisse senedi ağırlıklı yatırım yapan bir fon, ikinci olarak da yüksek risk içermeyen, faiz getirisi kazandırmayı amaçlayan gelir amaçlı bir fon olmalıdır. İki fon türü de mevzuat açısından esnek/değişken olarak tanımlanmalıdır. Danışmanlar, sistemin uzun vadeli yatırım yapmak için oluşturulduğunu vurgulayarak öncelikle büyüme amaçlı fonu önermelidir. Gerekirse katılımcılar her iki tip fondan da örneğin %50 - %50 oranında alarak kendileri de bir risk ayarlaması yapabilmelidir.

Büyüme amaçlı esnek fonu yöneten portföy yöneticisi karşılaştırma ölçütü olmadan, serbest olarak yönettiği bu fonda sürekli, ortalama %50 civarında hisse senedi taşıma niyetinde olmalıdır. 2008 gibi kriz yıllarında hisse oranını %10-20 seviyelerine kadar çekebilir, döviz kurlarında bir yükseliş potansiyeli gördüğünde hisse senedi yatırımlarının yanında örneğin eurobond pozisyonu açabilir, emtia piyasalarında, örneğin altın fiyatlarında yukarı yönlü bir potansiyel gördüğünde altına dayalı sermaye piyasası araçlarını portföye katabilir. Ancak uzun vadede hisse senedi ağırlıklı yatırım yapmak birinci hedefi olmalıdır.

Diğer yandan, sistemdeki fonların performansı internet üzerinden katılımcılar tarafından takip edilecektir. Böyle bir ortamda özellikle büyüme amaçlı fonları yöneten portföy yöneticileri performans sıralamasında geride kalmamak için faize dayalı yatırım araçlarına uzun süreli yatırım yapmaktan da kaçınacaklardır.

Sisteme girişte yapılan müşteri testinde finansal konulardaki bilgisi ve yatırım deneyimi yüksek çıkan müşterilere diğer fonlardan bahsedilebilir. Bu tip katılımcılar isterlerse tüm birikimlerini sadece hisse, altın ya da eurobond fonunda vs. değerlendirebilirler. Ancak bu seviyede katılımcıların genel toplam içindeki oranı oldukça azdır.

Zaman içinde, ülke kalkınmasının sermaye piyasalarından faydalanarak hızlandırılması, hisse senedi piyasalarımızın genişlemesi ve derinleşmesi, borsa şirketlerinin istikrarlı bir şekilde temettü dağıtılmasının sağlanması sayesinde portföy yöneticilerimiz hisse senedi piyasalarında çok daha iyi performanslar gösterebilirler. Ancak mevcut durumda dahi uzun vadeli hisse senedi yatırımı yapan fonların diğer fonlara karşı üstün performans gösterdiği bulgulanmaktadır. Önerilerimiz bu gerçeklik üzerine oluşturulmuştur.

KAYNAKÇA

Erol, Ahmet, A.Ercan Yıldırım: **Tüm Yönleriyle Bireysel Emeklilik Sistemi,** Yaklaşım Yayıncılık Ankara, 2004.

Alexander, Gordon, Sharpe, William, Jeffrey Bailey: **Fundamental of Investments,** Prentice Hall, 1993.

Alptekin, Nesrin, Emel Şıklar: **''Türk Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonlarının Çok Kriterli Performans Değerlendirmesi: Topsıs Metodu'',** Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 25, Aralık 2009.

Altıntaş, Kadir M.: **"Türk Özel Emeklilik Fonlarının Risk Odaklı Yönetim Performansı: 2004-2006 Dönemine İlişkin Bir Analiz",** Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(1), 2008.

Ayaydın, Hasan: **''Türkiye'deki Emeklilik Yatırım Fonlarının Performanslarının Analizi'',** Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 22, Sayı 2, 2013.

Bodie Zvi, Kane Alex, Alan Marcus: **Essentials of Investments,** McGraw-Hill Irwin, 2001.

Dağlı, Hüseyin, Bank, Semra, Bünyamin Er: **"Türkiye'deki Bireysel Emeklilik Yatırım Fonlarının Performans Değerlendirmesi",** Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı:40,2008.

Dağlı, Hüseyin, Karakaya, Aykut, Esra Bulut: **''Emeklilik Yatirim Fonlarinin Karakteristik Özellikleri ve Performansi: Türkiye Örneği'',** International Journal of Economic and Administrative Studies, Yıl:7 No:14, 2015.

Dalğar, Hüseyin: **Kurumsal Yatırımcılar Olarak Emeklilik Yatırım Fonları ve Performanslarının Değerlendirilmesi,** Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, İstanbul,2007.

Ergenekon,Çağatay: **Emekliliğin Finansmanı, Global Özel Emeklilik Fonu Uygulamaları Işığında Ülkemiz İçin Öneriler,** Enis Ofset Matbaacılık, 2001.

Derelioğlu, Deniz: **Türkiye'de Özel Emeklilik Fonu Uygulamaları,** Türkiye Genç İşadamları Derneği, İstanbul, 2000.

Ege, İlhan, Topaloğlu, Emre, Dilek Coşkun: **"Türkiye'deki Emeklilik Yatırım Fonlarının Yatırım Performanslarının Analizi",** Ekonomi Bilimleri Dergisi, 3(1), 2011.

Elton, Edwin J., Martin J. Gruber: **''Mutual Funds'',** Social Science Research Network July 27, 2011, http://papers.ssrn.com

Francis, Jack: **Investments- Analysis and Management,** McGraw-Hill,1991.

Gökçen,Umut, Atakan Yalçın: **''The Case Against Active Pension Funds: Evidence From The Turkish Private Pension System''**, March 2014, http://www.ssrn.com

Hull, John C.: **Risk Management and Financial Institutions,** Wiley Finance, 2015.

ILO / Türk-İş: **Sosyal Güvenlik İşçi Eğitim El Kitabı,** Demircioğlu Matbası, Ankara,1995.

Korkmaz, Turhan, Hasan Uygurtürk: **"Türk Emeklilik Fonlarının Performans Ölçümünde Regresyon Analizinin Kullanılması",** Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 3, Sayı 5, 2007.

Korkmaz,Esfender, Akgeyik, Tekin, Yılmaz, Binhan Elif, Oktayer, Nagihan, Susam, Nazan, Murat Şeker: **Sosyal Güvenlikte Yeni Yaklaşım: Bireysel Emeklilik,** İstanbul Ticaret Odası Yayın no: 2006-21, İstanbul, 2007.

Reilly, Frank, Keith Brown: **Investment Analysis and Portfolio Management,** The Dryden Press, 1997.

Şen,Murat, Tekin Memiş: **Özel Emeklilik ve Türkiye için Sistem Önerisi,** Türkiye Genç İşadamları Derneği, 2000.

Şener, Orhan, Faruk Akın: **"Özel Emeklilik Fonları ve Türkiye'de Bireylerin Bireysel Emeklilik Sistemine Giriş Kararlarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma"**,Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt 18, Sayı I, 2010.

Tuncay, A.Can: **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, 6. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 1994.

TÜİK: **İstatistiklerle Yaşlılar**, 2014.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği,**Finansal Piyasa Özet Verileri,** Şubat 2016, www.tspb.org.tr

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği,**Türkiye Sermaye Piyasası Raporu 2014,** Nisan 2015, www.tspb.org.tr

Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği, Merkezi Kayıt Kuruluşu: **Borsa Trendleri Raporu**,Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği ve Merkezi Kayıt Kuruluşu, Ocak 2016, www.mkk.com.tr

Ünver, Arif: **''Fiyat kazanç mı temettü verimliliği mi?''**, 10 Mart 2014, www.borsagundem.com

MEVZUAT

BES Kanunu : **4632 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu,** 28.03.2001, Resmi Gazete No: 24366.

Sermaye Piyasası Kanunu: **6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,** 30.12.2012, Resmi Gazete No: 28513

SPK-Emeklilik Yatırım Fonu Yönetmeliği: **Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik,** SPK,13.3.2013,Resmi Gazete: 28586.

SPK-Emeklilik Yatırım Fonu Rehberi **Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber,** SPK, 07.03.2016

Uluslararası Çalışma Fonu Sosyal Güvenlik Sözleşmesi **Social Security (Minimum Standards) Convention No:102,** ILO, 1952

ÇEVRİMİÇİ KAYNAKLAR

Emeklilik Gözetim Merkezi:	http://www.egm.org.tr
Sermaye Piyasası Kurulu:	http://www.spk.gov.tr
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği:	http://www.tspb.org.tr
Merkezi Kayıt Kuruluşu:	http://www.mkk.com.tr
Borsa İstanbul:	http://www.borsaistanbul.com
Sosyal Güvenlik Kurumu:	http://www.sgk.gov.tr

EKLER

Ek 1: Emeklilik Yatırım Fonlarının 2004-2014 Yılları Arası Kümülatif Getirileri

Unvan	Şirket	Tanım	Kod	2004 Başı (TL)	2014 Sonu (TL)	Artış Oranı	Portföy Değeri (TL) Eyl-2015
FON	ANADOLU HAYAT	Büyüme Amaçlı ESNEK Fon	AH0	1000	5893	489%	692.352.325
FON	AEGON	Hisse Fon	ANS	1000	5821	482%	20.319.770
FON	ANADOLU HAYAT	Hisse Fon	AH5	1000	5445	444%	318.239.693
FON	ALLIANZ YAŞAM	Hisse Fon	ALH	1000	5365	437%	265.744.574
FON	ING	Hisse Fon	IEH	1000	5171	417%	101.699.126
FON	ING	Büyüme Amaçlı KARMA Fon	IEK	1000	5122	412%	235.981.612
FON	GARANTİ	Hisse Fon	GEH	1000	4808	381%	162.740.273
Yatırım Aracı		Serbest Piyasa Altın		1000	4781	378%	
Fon Grubu		Hisse Fonlar		1000	4779	378%	
FON	VAKIF	Hisse Fon	VEH	1000	4660	366%	149.199.122
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Hisse Fon	BPH	1000	4607	361%	101.327.829
Gösterge Endeks		BIST 100 Endeksi		1000	4602	360%	
FON	ALLIANZ	Hisse Fon	AZH	1000	4446	345%	135.090.043
Gösterge Endeks		BIST - DİBS Perf. Endeksi Tüm		1000	4409	341%	
FON	ALLIANZ YAŞAM	Gelir Amaçlı KBA Fonu	AMA	1000	4264	326%	1.277.272.660
FON	ALLIANZ	Gelir Amaçlı KBA Fonu	AZK	1000	4220	322%	543.833.483
FON	ANADOLU HAYAT	Esnek Fon	AH9	1000	4207	321%	1.451.040.234
FON	ALLIANZ YAŞAM	Esnek Fon	ALS	1000	4172	317%	1.698.757.233
FON	GARANTİ	Gelir Amaçlı KBA Fonu	GEK	1000	4129	313%	1.829.574.322
Gösterge Endeks		KYD Eurobond Endeksi USD/TRY		1000	4118	312%	
FON	AVİVASA	Gelir Amaçlı KBA Fonu	AE2	1000	4093	309%	2.456.953.949
FON	ANADOLU HAYAT	Gelir Amaçlı KBA Fonu	AH1	1000	4078	308%	2.142.433.573
FON	AVİVASA	Gelir Amaçlı KBA Fonu	AVK	1000	4018	302%	310.226.898
FON	ALLIANZ	Büyüme Amaçlı ESNEK Fon	AZB	1000	3920	292%	151.713.244
FON	AVİVASA	Hisse Fon	AEH	1000	3891	289%	472.932.114
FON	AVİVASA	Esnek Fon	AVE	1000	3883	288%	148.388.447
Fon Grubu		Gelir Amaçlı KBA Fonları		1000	3880	288%	
FON	AVİVASA	Büyüme Amaçlı ESNEK Fon	AE3	1000	3854	285%	1.577.781.442
FON	GROUPAMA	Gelir Amaçlı KBA Fonu	BEK	1000	3839	284%	377.315.872
FON	GARANTİ	Esnek Fon	GHE	1000	3813	281%	580.465.901
FON	AEGON	Dengeli Fon	ANE	1000	3722	272%	30.512.639
Fon Grubu		Tüm Esnek-Karma-Dengeli Fonlar		1000	3701	270%	
Fon Grubu		Tüm Fonlar		1000	3692	269%	
FON	VAKIF	Esnek Fon	VEE	1000	3629	263%	335.478.285
FON	AEGON	Gelir Amaçlı STANDART Fon	ANG	1000	3617	262%	58.522.667
FON	AVİVASA	Dengeli Fon	AVD	1000	3615	261%	81.470.334
FON	GROUPAMA	Hisse Fon	BEH	1000	3574	257%	56.980.390
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Gelir Amaçlı KBA Fonu	BPG	1000	3565	256%	555.691.715
FON	ING	Gelir Amaçlı KBA Fonu	IEG	1000	3485	248%	354.732.695
FON	ALLIANZ	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	AZD	1000	3478	248%	166.276.943
Yatırım Aracı		Repo O/N		1000	3466	247%	
FON	VAKIF	Gelir Amaçlı STANDART Fon	VEK	1000	3427	243%	651.806.538
FON	ANADOLU HAYAT	Gelir Amaçlı ESNEK Fon	AH8	1000	3394	239%	377.240.944
FON	GROUPAMA	Esnek Fon	BEE	1000	3352	235%	75.446.287
FON	ALLIANZ YAŞAM	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	AMG	1000	3336	234%	523.671.691
FON	GARANTİ	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	GHG	1000	3305	231%	189.962.487

Ek 2: Emeklilik Yatırım Fonlarının 2004-2014 Yılları Arası Kümülatif Getirileri (devam)

Unvan	Şirket	Tanım	Kod	2004 Başı (TL)	2014 Sonu (TL)	Artış Oranı	Portföy Değeri (TL) Eyl-2015
FON	GARANTİ	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	GEL	1000	3275	228%	801.310.636
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Esnek Fon	BPE	1000	3271	227%	120.516.741
FON	AVİVASA	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	AE1	1000	3210	221%	697.285.123
FON	ING	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	IER	1000	3205	220%	270.407.492
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	BPL	1000	3192	219%	127.726.801
FON	ANADOLU HAYAT	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	AH3	1000	3170	217%	391.944.713
FON	ALLIANZ YAŞAM	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	AMP	1000	3146	215%	349.443.872
FON	ALLIANZ	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	AZL	1000	3120	212%	220.730.612
FON	AEGON	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	ANK	1000	3073	207%	21.155.219
FON	ANADOLU HAYAT	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	AH2	1000	3047	205%	326.345.630
FON	VAKIF	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	VEL	1000	3030	203%	354.329.241
FON	AVİVASA	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	AVL	1000	3027	203%	85.605.254
Fon Grubu		Likit Fonlar - Para Piyasası Fonları		1000	3014	201%	
FON	GROUPAMA	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	BEL	1000	2967	197%	177.756.207
FON	ALLIANZ YAŞAM	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	ALR	1000	2914	191%	195.805.601
Fon Grubu		Gelir Amaçlı KDBA Fonları		1000	2913	191%	
FON	AVİVASA	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	AVG	1000	2906	191%	428.905.567
FON	VAKIF	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	VET	1000	2900	190%	186.258.484
FON	ANADOLU HAYAT	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	AH6	1000	2780	178%	140.973.246
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	BPK	1000	2696	170%	31.532.106
FON	ALLIANZ	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	AUG	1000	2673	167%	44.108.851
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	BPU	1000	2607	161%	95.092.085
FON	ALLIANZ	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	AZE	1000	2577	158%	3.931.036
FON	ANADOLU HAYAT	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	AH4	1000	2480	148%	176.896.949
FON	GROUPAMA	Gelir Amaçlı KDBA Fonu	BED	1000	2442	144%	87.469.514
FON	BNP PARIBAS CARDIF	Likit Fon - Para Piyasası Fonu	BPM	1000	2420	142%	3.330.878
FON	GARANTİ	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	GEU	1000	2213	121%	172.291.081
FON	ALLIANZ	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	AZO	1000	2191	119%	53.290.531
Fon Grubu		Yabancı Menkul Kıymet Fonları		1000	2073	107%	
FON	ING	Gelir Amaçlı ESNEK Fon	IEA	1000	2028	103%	132.143.042
FON	AVİVASA	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	AE4	1000	1988	99%	143.223.747
FON	AVİVASA	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	AVU	1000	1877	88%	48.056.148
Yatırım Aracı		USD-TCMB		1000	1665	67%	
Yatırım Aracı		05USD_05EURO		1000	1631	63%	
Yatırım Aracı		EUR-TCMB		1000	1604	60%	
FON	AEGON	Gelir Amaçlı ESNEK Fon	ANU	1000	1504	50%	4.909.950
FON	VAKIF	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	VEG	1000	1480	48%	32.943.655
FON	VAKIF	Yabancı Menkul Kıymet Fonu	VEU	1000	1329	33%	38.864.221

Ek 3: Emeklilik Yatırım Fonlarının 2004-2014 Yılları Arası Yıllık Ortalama Getirileri

Kategori	Tanım	Getiri Oranı
Gösterge Endeks	BIST 100 Endeksi	22,5%
Fon Grubu	Hisse Fonlar	21,5%
Yatırım Aracı	Serbest Piyasa Altın	16,4%
Gösterge Endeks	BIST - DİBS Perf. Endeksi Tüm	14,6%
Gösterge Endeks	KYD Eurobond Endeksi USD/TRY	14,3%
Fon Grubu	Gelir Amaçlı KBA Fonları	13,4%
Fon Grubu	Tüm Esnek-Karma-Dengeli Fonlar	13,1%
Fon Grubu	Tüm Fonlar	12,8%
Yatırım Aracı	Repo O/N	12,1%
Fon Grubu	Likit Fonlar - Para Piyasası Fonları	10,7%
Fon Grubu	Gelir Amaçlı KDBA Fonları	10,5%
Fon Grubu	Yabancı Menkul Kıymet Fonları	7,3%
Yatırım Aracı	USD-TCMB	5,6%
Yatırım Aracı	05USD_05EURO	5,3%
Yatırım Aracı	EUR-TCMB	5,2%

Ek 4 : Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
36.960.042	CHH	CİGNA FİNANS	94,8	71,8	27,6	2,06	6,33	32,6	0,2247	0,0215	0,90	0,016	0,00504*	0,2728
45.252.029	GEG	GARANTİ	91,4	68,4	24,2	2,00	6,15	32,6	0,2218	0,0213	0,88	0,016	0,00471*	0,2621
101.327.829	BPH	BNP PARIBAS CARDIF	88,6	65,6	21,4	1,96	6,19	31,7	0,2139	0,0207	0,89	0,015	0,00422*	0,2449
18.053.855	EIH	ERGO	82,8	59,8	15,6	1,89	6,42	29,4	0,1947	0,0194	0,91	0,014	0,00324	0,1629
88.213.911	GHH	GARANTİ	82,1	59,1	14,9	1,86	6,07	30,6	0,2007	0,0198	0,86	0,014	0,00338	0,1885
42.040.910	AG3	ANADOLU	81,2	58,2	14,0	1,86	6,33	29,4	0,1928	0,0193	0,90	0,013	0,00300	0,1662
67.039.316	AHB	ANADOLU	80,4	57,4	13,2	1,87	6,75	27,8	0,1830	0,0187	0,97	0,013	0,00249	0,1368
162.740.273	GEH	GARANTİ	77,7	54,7	10,5	1,79	6,17	29,1	0,1873	0,0189	0,88	0,013	0,00261	0,1434
265.744.574	ALH	ALLIANZ YAŞAM	77,4	54,4	10,2	1,79	6,16	29,0	0,1865	0,0189	0,88	0,013	0,00250	0,1485
135.090.043	AZH	ALLIANZ	75,7	52,8	8,5	1,80	6,76	26,6	0,1720	0,0179	0,97	0,012	0,00175	0,0960
13.078.024	HES	AXA	75,7	52,7	8,5	1,77	6,32	28,0	0,1793	0,0184	0,90	0,013	0,00214	0,1192
101.699.126	IEH	ING	75,1	52,1	7,8	1,76	6,27	28,0	0,1786	0,0184	0,88	0,013	0,00219	0,1084
53.298.956	AEB	AVİVASA	73,6	50,6	6,3	1,72	6,02	28,6	0,1795	0,0184	0,86	0,013	0,00203	0,1218
318.239.693	AH5	ANADOLU	72,3	49,3	5,1	1,72	6,35	27,0	0,1699	0,0178	0,91	0,012	0,00155	0,0860
68.234.099	AVH	AVİVASA	70,3	47,3	3,1	1,67	6,18	27,1	0,1677	0,0176	0,88	0,012	0,00136	0,0790
953.193	BBH	GROUPAMA	68,5	45,5	1,3	1,63	5,86	27,8	0,1688	0,0177	0,84	0,012	0,00136	0,0825
36.279.701	MHH	METLİFE	68,1	45,1	0,9	1,64	6,27	26,2	0,1602	0,0171	0,90	0,011	0,00090	0,0522
472.932.114	AEH	AVİVASA	66,9	43,9	-0,3	1,62	6,15	26,3	0,1590	0,0171	0,88	0,011	0,00083	0,0478
56.980.390	BEH	GROUPAMA	65,2	42,3	-2,0	1,58	5,97	26,4	0,1573	0,0169	0,86	0,011	0,00069	0,0417
20.319.770	ANS	AEGON	64,3	41,4	-2,9	1,55	5,83	26,7	0,1570	0,0169	0,84	0,011	0,00063	0,0406
34.519.842	ZHB	ZİRAAT	61,8	38,8	-5,4	1,52	6,00	25,3	0,1469	0,0162	0,86	0,010	0,00007	0,0044
149.199.122	VEH	VAKIF	59,9	36,9	-7,3	1,50	6,27	24,0	0,1381	0,0156	0,89	0,010	-0,00042	-0,0225
2.288.196.812	Grup	Hisse Fon Grubu	75,2	52,2	8,0	1,75	6,18	28,4	0,1803	0,0185	0,89	0,013	0,00210	0,1283
	Gösterge	PGE - BIST 100 Endeksi	67,2	44,2		1,66	6,71	24,7	0,1517		1,00	0,010		

* İstatistiksel olarak anlamlı

Ek 4 : Esnek-1 (Esnek) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
2.323.465	EHG	ERGO	50,5	27,5	13,3	1,18	2,88	41,0	0,1885	0,0094	1,67	0,003	0,00090	0,0752
160.669.519	GEF	GARANTİ	48,7	25,7	11,6	1,14	2,51	45,4	0,1995	0,0095	1,51	0,003	0,00090	0,1115
186.924.568	AGL	ALLIANZ YAŞAM	47,2	24,2	10,1	1,11	2,32	47,7	0,2018	0,0096	1,38	0,003	0,00093	0,1136
580.465.901	GHE	GARANTİ	45,9	22,9	8,8	1,09	2,52	43,1	0,1777	0,0092	1,52	0,003	0,00035	0,0432
120.516.741	BPE	BNP PARIBAS CARDIF	44,1	21,1	6,9	1,05	2,38	44,0	0,1716	0,0091	1,42	0,003	0,00022	0,0269
601.197.291	GHT	GARANTİ	42,2	19,2	5,0	1,01	2,54	39,9	0,1474	0,0087	1,53	0,002	-0,00042	-0,0516
70.509.525	MHY	METLİFE	38,9	15,9	1,8	0,93	1,36	68,2	0,2118	0,0097	0,73	0,004	0,00090	0,1227
1.451.040.234	AH9	ANADOLU	38,3	15,3	1,2	0,94	2,59	36,2	0,1154	0,0082	1,51	0,002	-0,00113	-0,1097
40.576.758	AMN	ALLIANZ YAŞAM	38,1	15,1	1,0	0,91	1,05	86,3	0,2548	0,0104	0,49	0,005	0,00135	0,1882
148.388.447	AVE	AVİVASA	37,5	14,5	0,3	0,91	2,33	39,3	0,1185	0,0083	1,38	0,002	-0,00100	-0,1209
335.478.285	VEE	VAKIF	36,6	13,6	-0,5	0,90	2,28	39,3	0,1126	0,0082	1,34	0,002	-0,00108	-0,1242
42.024.532	APG	ALLIANZ YAŞAM	36,1	13,1	-1,0	0,87	1,09	79,5	0,2085	0,0097	0,44	0,005	0,00108	0,1280
300.673.863	IEE	ING	34,5	11,5	-2,7	0,84	1,87	45,0	0,1091	0,0081	1,09	0,002	-0,00092	-0,1208
204.854.750	MHE	METLİFE	34,4	11,4	-2,7	0,83	1,35	61,8	0,1449	0,0087	0,71	0,003	0,00001	0,0020
194.074.713	ZHE	ZİRAAT	33,5	10,5	-3,7	0,83	2,41	34,6	0,0809	0,0077	1,39	0,001	-0,00184	-0,1825
1.698.757.233	ALS	ALLIANZ YAŞAM	32,2	9,2	-4,9	0,79	1,41	56,0	0,1066	0,0081	0,79	0,002	-0,00065	-0,0973
19.699.307	AMH	ALLIANZ YAŞAM	31,5	8,6	-5,6	0,77	0,78	99,0	0,1663	0,0090	0,35	0,004	0,00035	0,0630
75.446.287	BEE	GROUPAMA	28,2	5,3	-8,9	0,71	2,03	35,2	0,0368	0,0070	1,12	0,001	-0,00231	-0,2305
2.097.098	ANY	AEGON	28,0	5,0	-9,2	0,71	2,33	30,6	0,0321	0,0069	1,34	0,001	-0,00289	-0,2879
1.328.762	BGE	GROUPAMA	21,9	-1,1	-15,3	0,57	2,07	27,6	-0,0325	0,0059	1,13	-0,001	-0,00375*	-0,3550
85.158.122	CHN	CİGNA FİNANS	17,1	-5,8	-20,0	0,46	1,92	23,8	-0,0935	0,0049	0,85	-0,002	-0,00412	-0,2988
6.322.205.400	Grup	Esnek Fon Grubu - 1	36,5	13,5	-0,7	0,88	1,90	46,6	0,1289	0,0084	1,13	0,002	-0,00062	-0,0933
	Gösterge	PGE (%20 HS-%80 DİB	37,1	14,2		0,91	1,57	57,9	0,1729		1,00	0,003		

* İstatistiksel olarak anlamlı

Ek 5 : Esnek-2 (BA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
11.786.496	**ATE**	**ANADOLU**	50,6	27,6	7,2	1,20	3,30	36,3	0,1694	0,0112	1,10	0,00505	0,00052	0,0517
24.399.328	**EIE**	**ERGO**	47,9	24,9	4,4	1,13	2,81	40,3	0,1752	0,0114	0,91	0,00543	0,00077	0,0684
692.352.325	**AH0**	**ANADOLU**	46,2	23,2	2,8	1,11	3,27	34,0	0,1449	0,0105	1,04	0,00454	-0,00005	-0,0038
219.253.016	**ALU**	**ALLIANZ YAŞAM**	45,8	22,9	2,4	1,10	3,01	36,5	0,1526	0,0107	0,99	0,00463	0,00005	0,0046
4.789.973	**AZY**	**ALLIANZ**	44,7	21,7	1,2	1,06	2,55	41,6	0,1661	0,0111	0,83	0,00511	0,00044	0,0446
33.733.003	**AVY**	**AVİVASA**	44,4	21,4	0,9	1,05	2,33	45,1	0,1772	0,0114	0,76	0,00542	0,00064	0,0740
76.656.473	**IEF**	**ING**	41,1	18,1	-2,3	1,00	2,82	35,4	0,1280	0,0100	0,91	0,00396	-0,00057	-0,0514
36.790.494	**HEB**	**AXA**	39,5	16,5	-4,0	0,96	2,64	36,5	0,1227	0,0099	0,85	0,00381	-0,00066	-0,0621
151.713.244	**AZB**	**ALLIANZ**	37,7	14,7	-5,7	0,91	1,99	45,8	0,1372	0,0103	0,63	0,00436	-0,00014	-0,0155
1.577.781.442	**AE3**	**AVİVASA**	36,5	13,6	-6,9	0,89	2,28	39,2	0,1122	0,0096	0,74	0,00344	-0,00085	-0,0988
2.829.255.793	**Grup**	**Esnek Fon Grubu - 2**	**43,4**	**20,4**	**-1,2**	**1,04**	**2,65**	**39,4**	**0,1523**	**0,0107**	**0,88**	**0,00460**	**0,00001**	**0,0015**
	Gösterge	**PGE (%50 HS-%50 DİBS)**	**44,7**	**21,7**		**1,10**	**2,84**	**38,6**	**0,1613**		**1,00**	**0,00459**		

Ek 6 : Esnek-3 (GA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
114.725.788	**VGE**	**VAKIF**	41,4	18,5	11,8	0,99	2,30	43,2	0,1543	0,0071	2,79	0,001	0,00115	0,0610
152.388.596	**GED**	**GARANTİ**	31,3	8,3	1,7	0,76	1,02	75,1	0,1237	0,0070	0,85	0,001	0,00053	0,0563
15.661.027	**EIY**	**ERGO**	27,8	4,8	-1,8	0,69	1,51	46,0	0,0370	0,0066	2,32	0,000	-0,00144	-0,1388
145.749.638	**AEG**	**AVİVASA**	27,3	4,3	-2,3	0,67	0,26	261,2	0,1365	0,0070	0,43	0,001	-0,00002	-0,0104
122.583.811	**AG4**	**ANADOLU**	26,6	3,6	-3,1	0,66	0,36	181,0	0,0505	0,0066	0,62	0,000	-0,00035	-0,1669
132.143.042	**IEA**	**ING**	21,7	-1,3	-8,0	0,55	1,01	54,8	-0,0869	0,0060	-0,93	0,001	-0,00007	-0,0080
377.240.944	**AH8**	**ANADOLU**	21,5	-1,5	-8,1	0,54	0,34	159,0	-0,2773	0,0051	0,60	-0,002	-0,00146*	-0,7685
4.909.950	**ANU**	**AEGON**	16,9	-6,1	-12,7	0,46	2,48	18,7	-0,0703	0,0061	-2,58	0,001	0,00047	0,0218
1.065.402.796	**Grup**	**Esnek Fon Grubu - 3**	**26,8**	**3,8**	**-2,8**	**0,67**	**0,49**	**137,5**	**0,0600**	**0,0067**	**0,51**	**0,001**	**-0,00015**	**-0,0356**
	Gösterge	**DİBS Perf.İnd.12-15 Ay**	**29,6**	**6,6**		**0,72**	**0,47**	**153,1**	**0,1816**		**1,00**	**0,001**		

* İstatistiksel olarak anlamlı

Ek 7 : Kamu Borçlanma Araçları (GA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
174.017.324	AMB	ALLIANZ YAŞAM	35,5	12,5	5,9	0,86	1,36	63,1	0,1603	0,0071	1,73	0,00126	0,00069	0,0638
398.934.182	AEK	AVİVASA	32,4	9,5	2,8	0,79	1,24	63,8	0,1230	0,0070	1,75	0,00087	0,00002	0,0026
40.099.326	AZA	ALLIANZ	32,1	9,1	2,5	0,79	1,42	55,4	0,1041	0,0069	1,95	0,00076	-0,00020	-0,0181
6.590.361	BGK	GROUPAMA	32,0	9,0	2,4	0,78	1,19	65,8	0,1201	0,0070	1,50	0,00095	0,00013	0,0141
385.930.227	GHF	GARANTİ	31,2	8,3	1,6	0,77	1,40	54,9	0,0922	0,0068	2,00	0,00065	-0,00043	-0,0416
62.150.453	EIG	ERGO	30,6	7,6	1,0	0,75	1,23	61,0	0,0916	0,0068	1,91	0,00059	-0,00052	-0,0617
67.650.601	BPF	BNP PARIBAS CARDIF	30,4	7,4	0,8	0,75	1,21	61,7	0,0898	0,0068	1,64	0,00066	-0,00032	-0,0349
196.604.610	AG1	ANADOLU	30,1	7,1	0,4	0,74	1,39	53,2	0,0744	0,0067	1,80	0,00058	-0,00051	-0,0463
1.277.272.660	AMA	ALLIANZ YAŞAM	30,0	7,0	0,4	0,74	1,38	53,7	0,0740	0,0067	1,79	0,00057	-0,00052	-0,0479
310.226.898	AVK	AVİVASA	29,0	6,0	-0,6	0,72	1,24	57,9	0,0637	0,0067	1,73	0,00046	-0,00070	-0,0754
2.456.953.949	AE2	AVİVASA	28,1	5,1	-1,6	0,70	1,22	57,1	0,0478	0,0066	1,71	0,00034	-0,00088	-0,0966
198.731.763	VGD	VAKIF	28,0	5,0	-1,6	0,69	1,14	61,2	0,0491	0,0066	1,61	0,00035	-0,00082	-0,0978
69.632.183	MHG	METLİFE	27,8	4,8	-1,8	0,69	0,90	76,5	0,0550	0,0066	1,54	0,00032	-0,00083	-0,1589
364.563.649	HS1	ANADOLU	27,3	4,3	-2,4	0,68	1,27	53,6	0,0324	0,0065	1,79	0,00023	-0,00113	-0,1192
543.833.483	AZK	ALLIANZ	27,1	4,1	-2,5	0,68	1,37	49,5	0,0288	0,0065	1,90	0,00021	-0,00124	-0,1204
27.336.171	GKB	GARANTİ	27,0	4,0	-2,7	0,67	1,31	51,5	0,0268	0,0065	1,90	0,00018	-0,00129	-0,1358
1.829.574.322	GEK	GARANTİ	26,7	3,7	-2,9	0,67	1,34	49,8	0,0218	0,0065	1,90	0,00015	-0,00134	-0,1352
377.315.872	BEK	GROUPAMA	26,5	3,5	-3,1	0,66	1,20	55,4	0,0196	0,0065	1,58	0,00015	-0,00112	-0,1205
2.142.433.573	AH1	ANADOLU	25,9	2,9	-3,7	0,65	1,38	47,3	0,0094	0,0064	1,74	0,00007	-0,00137	-0,1239
310.097.895	ZHG	ZİRAAT	25,1	2,2	-4,5	0,64	1,47	43,3	-0,0022	0,0064	1,99	-0,00002	-0,00175	-0,1553
232.552.894	CHK	CİGNA FİNANS	24,5	1,5	-5,2	0,63	1,93	32,6	-0,0055	0,0064	2,60	-0,00004	-0,00234	-0,1583
555.691.715	BPG	BNP PARIBAS CARDIF	23,4	0,4	-6,2	0,59	1,21	48,9	-0,0377	0,0062	1,66	-0,00028	-0,00188	-0,2036
354.732.695	IEG	ING	22,7	-0,2	-6,9	0,58	1,00	57,7	-0,0630	0,0061	1,51	-0,00042	-0,00193	-0,2767
12.382.926.804	Grup	Kamu Borç. Araçları	28,4	5,4	-1,2	0,70	1,27	55,5	0,0519	0,0066	1,79	0,00037	-0,00088	-0,0932
	Gösterge	DİBS Perf.İnd.12-15 Ay	29,6	6,6		0,72	0,47	153,1	0,1816		1,00	0,00086		

Ek 8: Kamu Dış Borçlanma Araçları (GA) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
6.342.264	AZM	ALLIANZ	50,6	27,6	-7,0	1,17	2,33	50,3	0,2286	0,0126	0,83	0,006	-0,00021	-0,0325
523.671.691	AMG	ALLIANZ YAŞAM	48,7	25,7	-9,0	1,14	2,47	46,0	0,2018	0,0118	0,87	0,006	-0,00085	-0,1187
248.866.307	AVB	AVİVASA	47,6	24,6	-10,0	1,11	1,97	56,0	0,2367	0,0128	0,63	0,007	0,00049	0,0481
52.212.981	GHK	GARANTİ	47,6	24,6	-10,0	1,11	2,32	48,0	0,2046	0,0119	0,82	0,006	-0,00077	-0,1233
166.276.943	AZD	ALLIANZ	46,2	23,2	-11,4	1,09	2,35	46,3	0,1911	0,0116	0,83	0,005	-0,00109*	-0,1698
189.962.487	GHG	GARANTİ	45,8	22,8	-11,8	1,08	2,36	45,7	0,1869	0,0114	0,84	0,005	-0,00121*	-0,1908
391.944.713	AH3	ANADOLU	44,2	21,2	-13,4	1,05	2,24	46,7	0,1819	0,0113	0,80	0,005	-0,00125*	-0,2067
428.905.567	AVG	AVİVASA	42,6	19,6	-15,0	1,01	1,93	52,2	0,1917	0,0116	0,61	0,006	-0,00035	-0,0347
87.469.514	BED	GROUPAMA	42,2	19,2	-15,5	1,00	1,99	50,4	0,1825	0,0113	0,64	0,006	-0,00066	-0,0680
26.344.381	MHD	METLİFE	41,8	18,8	-15,9	1,00	2,11	47,1	0,1689	0,0110	0,69	0,005	-0,00103	-0,1035
186.258.484	VET	VAKIF	41,2	18,2	-16,4	0,98	2,02	48,7	0,1705	0,0110	0,69	0,005	-0,00118	-0,1557
2.135.389	BKB	GROUPAMA	40,7	17,7	-16,9	0,98	2,13	45,8	0,1583	0,0107	0,69	0,005	-0,00123	-0,1185
95.092.085	BPU	BNP PARIBAS CARDIF	39,0	16,0	-18,7	0,94	2,24	42,0	0,1355	0,0101	0,79	0,004	-0,00221*	-0,3125
36.022.053	AMR	ALLIANZ YAŞAM	35,8	12,8	-21,8	0,88	2,13	41,1	0,1110	0,0094	0,39	0,006	-0,00021	-0,0116
44.108.851	AUG	ALLIANZ	35,4	12,4	-22,2	0,87	2,11	41,1	0,1084	0,0093	0,37	0,006	-0,00016	-0,0088
31.532.106	BPK	BNP PARIBAS CARDIF	34,9	11,9	-22,7	0,85	1,86	45,9	0,1150	0,0095	0,61	0,004	-0,00193	-0,2253
176.896.949	AH4	ANADOLU	34,3	11,3	-23,3	0,84	2,05	41,0	0,0995	0,0091	0,38	0,005	-0,00051	-0,0289
10.123.328	EIK	ERGO	31,7	8,7	-25,9	0,79	2,35	33,9	0,0665	0,0082	0,67	0,002	-0,00289	-0,1917
34.643.934	ZHD	ZİRAAT	31,1	8,1	-26,6	0,78	2,42	32,3	0,0594	0,0080	0,72	0,002	-0,00339	-0,2370
4.263.654	EIF	ERGO	22,7	-0,3	-35,0	0,59	2,22	26,7	-0,0206	0,0058	0,32	-0,001	-0,00260	-0,1274
8.108.005	HED	AXA	19,7	-3,3	-37,9	0,52	2,03	25,7	-0,0578	0,0048	0,64	-0,002	-0,00543*	-0,5095
2.751.181.686	Grup	Kamu DIŞ Borç. Araçları	39,2	16,2	-18,4	0,94	1,98	47,5	0,1529	0,0105	0,66	0,005	-0,00137	-0,1568
	Gösterge	KYD Eurobond USD/TRY	57,6	34,6		1,31	2,71	48,3	0,2471		1,00	0,007		

* İstatistiksel olarak anlamlı

Ek 9 : Likit (Para Piyasası) Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa*	Değerl. Oranı
801.310.636	GEL	GARANTİ	23,7	0,74	0,74	0,59	0,15	387,7	-0,2954	0,0059	0,72	-0,001	-0,00045	-0,5109
85.605.254	AVL	AVİVASA	23,6	0,62	0,62	0,59	0,14	408,0	-0,3309	0,0058	0,65	-0,001	-0,00048	-0,5335
697.285.123	AE1	AVİVASA	23,3	0,30	0,30	0,58	0,15	399,3	-0,3772	0,0057	0,66	-0,001	-0,00055	-0,6100
322.465.115	VGL	VAKIF	23,0	0,03	0,03	0,58	0,17	336,6	-0,3572	0,0058	0,81	-0,001	-0,00061	-0,6329
177.756.207	BEL	GROUPAMA	22,7	-0,26	-0,26	0,57	0,15	370,2	-0,4404	0,0056	0,72	-0,001	-0,00068	-0,7628
190.544.621	ZHR	ZİRAAT	22,7	-0,31	-0,31	0,57	0,16	356,1	-0,4313	0,0056	0,73	-0,001	-0,00069	-0,7036
349.443.872	AMP	ALLIANZ YAŞAM	22,5	-0,53	-0,53	0,56	0,16	349,2	-0,4581	0,0056	0,71	-0,001	-0,00074	-0,7031
127.726.801	BPL	BNP PARIBAS CARDIF	22,3	-0,74	-0,74	0,56	0,15	365,6	-0,5146	0,0055	0,69	-0,001	-0,00079	-0,8368
354.329.241	VEL	VAKIF	22,1	-0,87	-0,87	0,56	0,17	324,8	-0,4773	0,0056	0,81	-0,001	-0,00082	-0,8302
270.407.492	IER	ING	22,0	-1,00	-1,00	0,55	0,16	351,1	-0,5373	0,0055	0,75	-0,001	-0,00085	-0,9463
220.730.612	AZL	ALLIANZ	21,8	-1,16	-1,16	0,55	0,16	353,7	-0,5689	0,0054	0,68	-0,001	-0,00088	-0,8678
50.481.939	MHL	METLİFE	21,7	-1,26	-1,26	0,55	0,16	347,5	-0,5758	0,0054	0,76	-0,001	-0,00091	-1,0546
21.155.219	ANK	AEGON	21,7	-1,28	-1,28	0,55	0,16	345,4	-0,5760	0,0054	0,70	-0,001	-0,00091	-0,8909
326.345.630	AH2	ANADOLU	21,7	-1,30	-1,30	0,55	0,16	337,8	-0,5668	0,0054	0,76	-0,001	-0,00092	-0,9853
13.275.457	EIP	ERGO	21,7	-1,33	-1,33	0,55	0,16	338,6	-0,5734	0,0054	0,68	-0,001	-0,00092	-0,8492
67.320.045	CHL	CİGNA FİNANS	21,4	-1,64	-1,64	0,54	0,15	364,7	-0,6735	0,0052	0,67	-0,001	-0,00100	-1,1056
6.934.853	ALL	ALLIANZ YAŞAM	19,9	-3,13	-3,13	0,50	0,18	284,4	-0,7550	0,0051	0,87	-0,002	-0,00134	-1,4647
3.931.036	AZE	ALLIANZ	18,7	-4,30	-4,30	0,48	0,17	273,1	-0,9241	0,0048	0,86	-0,002	-0,00161	-1,7834
11.315.966	HEP	AXA	18,1	-4,85	-4,85	0,46	0,22	206,9	-0,7758	0,0050	0,95	-0,002	-0,00174	-1,1464
3.330.878	BPM	BNP PARIBAS CARDIF	17,7	-5,25	-5,25	0,45	0,18	249,5	-1,0076	0,0046	0,85	-0,002	-0,00184	-1,7015
4.101.695.998	Grup	Likit Fon	21,6	-1,37	-1,37	0,54	0,16	342,8	-0,5892	0,0054	0,75	-0,001	-0,00094	-1,0342
	Gösterge	Repo O/N	23,0			0,64	0,17	367,4			1,00			

* Listedeki tüm fonların negatif Jensen alfa sonuçları istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır.

Ek 10 : Standart* Emeklilik Yatırım Fonlarının Ocak 2012- Aralık 2014 Dönemine Ait Getiri Analizleri

Fon Büyüklüğü (TL) 14.09.2015	Fon Kodu	Şirket	Küm. Getiri %	RF Üstü Getiri %	Göst. Üstü Getiri %	Aylık Ort. Getiri %	Std. Sapma %	Risk Başına Getiri %	Sharpe	M2	Beta	Treynor	Jensen Alfa	Değerl. Oranı
711.290.260	**GHD**	**GARANTİ**	26,5	3,5	-3,2	0,67	1,59	41,9	0,0174	0,0065	2,24	0,00012	-0,00165	-0,1392
91.707.889	**ATK**	**ANADOLU**	26,3	3,4	-3,3	0,65	0,70	93,9	0,0220	0,0065	1,08	0,00014	-0,00078	-0,1652
29.177.061	**HEK**	**AXA**	25,8	2,8	-3,9	0,65	1,36	47,6	0,0068	0,0064	1,81	0,00005	-0,00147	-0,1393
651.806.538	**VEK**	**VAKIF**	24,6	1,6	-5,0	0,62	1,14	54,4	-0,0173	0,0063	1,59	-0,00012	-0,00157	-0,1838
58.522.667	**ANG**	**AEGON**	24,6	1,6	-5,0	0,62	0,96	64,6	-0,0226	0,0063	1,60	-0,00014	-0,00159	-0,2724
217.357.232	**IEB**	**ING**	24,6	1,6	-5,1	0,62	1,01	61,1	-0,0217	0,0063	1,55	-0,00014	-0,00155	-0,2247
246.664.205	**MHK**	**METLİFE**	23,7	0,8	-5,9	0,60	0,90	66,4	-0,0457	0,0062	1,54	-0,00027	-0,00174	-0,3308
2.006.525.852	**Grup**	**Standart Fon**	**25,8**	**2,8**	**-3,8**	**0,65**	**1,01**	**63,6**	**0,0063**	**0,0064**	**1,55**	**0,00004**	**-0,00127**	**-0,1823**
	Gösterge	**DİBS Perf.İnd.12-15 Ay**	**29,6**	**6,6**		**0,72**	**0,47**	**153,1**	**0,1816**		**1,00**	**0,00086**		

* Listedeki fonlar Gelir Amaçlı Kamu Borçlama Araçları Fonu olarak kurulmuş olup SPK'nın 24.04.2013 tarih ve 12233903-428 sayılı izni çerçevesinde ünvanlarını Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Standart Emeklilik Yatırım Fonu olarak değiştirilmişlerdir.

Ek 11: Emeklilik Yatırım Fonlarının Performansı Üzerine Türkiye'de Yapılan Araştırmalar

Araştırmacı	Yayın	Yöntem	EYF Adeti ve Araşt.Dönemi	Bulgular
Dalğar, Hüseyin (2007)	"Kurumsal Yatırımcılar Olarak Emeklilik Yatırım Fonları ve Performanslarının Değerlendirilmesi" Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, İstanbul,2007	Sharpe Oranı, M2, Treynor Endeksi, Jensen Ölçütü ve Degerleme Oranı	64 EYF Ocak 2004-Aralık 2005	Fonlar için ilgili dönemde etkin bir portföy yönetimi söz konusu degildir. Çünkü fonlar bu dönemde çoğunlukla piyasa ile eşit veya daha düşük performans göstermişlerdir.
Korkmaz, Turhan. Uygurtürk, Hasan (2007)	"Türk Emeklilik Fonlarının Performans Ölçümünde Regresyon Analizinin Kullanılması", Zonguldak KÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 3, Sayı 5, s:37–52.,2007	Tekli ve çoklu regresyon analizi	46 EYF Ocak 2004-Haziran 2006	Fonlar tekli ve iki değişkenli analizlerde başarılı, üç değişkenli analizde başarısız çıkmıştır.
Altıntaş, Kadir Murat (2008)	"Türk Özel Emeklilik Fonlarının Risk Odaklı Yönetim Performansı: 2004-2006 Dönemine İlişkin Bir Analiz", Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(1), 85-110.2008	-Geleneksel performans değerleme yöntemleri -Kuadratik ve kukla değişkenli regresyon	36 EYF Ocak 2004-Aralık 2006	Fon yöneticilerinin çoğunluğunun seçicilik ve zamanlama yeteneklerine sahip olmadıkları gözlenmiştir.
Dağlı, Hüseyin, Bank, Semra, Er, Bünyamin (2008)	"Türkiye'deki Bireysel Emeklilik Yatırım Fonlarının Performans Değerlendirmesi", Muhasebe ve Finansman Dergisi, s: 85-95.2008	Sharpe, Treynor, Jensen performans endeksleri	10 EYF Kasım 2003-Mart 2007	Yatırım fonlarının piyasa portföyü ile karşılaştırıldıklarında daha düşük getiri sağladıkları bulgulanmıştır.
Alptekin, Nesrin, Şıklar, Emel (2009)	"Türk Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonlarının Çok Kriterli Performans Değerlendirmesi: Topsıs Metodu" Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, sayı: 25, Aralık 2009	TOPSIS(Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution)	12 EYF Ocak 2007-Aralık 2008	Grubunda en başarılı olan fonlar tespit edilmiştir.
Ege, İlhan, Topaloğlu, Emre, Coşkun,Dilek,(2011)	"Türkiye'deki Emeklilik Yatırım Fonlarının Yatırım Performanslarının Analizi", Ekonomi Bilimleri Dergisi, 3(1), 79-89. 2011	Sharpe ve M2 performans ölçütleri	80 EYF Ekim 2008-Eylül 2010	Incelenen fonlardan hiçbiri piyasa portföyünden üstün performans gösterememiştir.
Ayaydın, Hasan (2013)	"Türkiye'deki Emeklilik Yatirim Fonlarinin Performanslarinin Analizi" Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 22, Sayı 2, S: 59-80,2013	Sharpe, Modigliani, Sortino Oranı, Treynor, T2, Jensen performans endeksleri	34 EYF Ocak 2010 - Ocak 2013	Emeklilik yatırım fonlarının piyasa portföyünün risk-getiri bileşimine göre düşük performans gösterdikleri bulgulanmıştır.
Gökçen,Umut Yalçın, Atakan (2014)	"The Case Against Active Pension Funds: Evidence From The Turkish Private Pension System", March 2014, http://www.ssrn.com	Panel Regresyon	157 EYF Ocak 2004-Aralık 2011	Ortalamada fonlar karşılaştırma ölçütlerinin getirisini geçememişlerdir. (Kesinti öncesinde dahi durumun değişmediği görülmüştür.)
Dağlı, Hüseyin, Karakaya, Aykut, Bulut, Esra (2015)	"Emeklilik Yatirim Fonlarinin Karakteristik Özellikleri Ve Performansi: Türkiye Örneği", International Journal of Economic and Administrative Studies, Yıl:7/14, 2015	Panel veri analiz yöntemleri	29 EYF Ocak 2008-Aralık 2012	Fonlarının getirisi ile fonların hisse senedi oranı, yaşı ve aracılık komisyonu giderleri arasında pozitif yönlü negatif yönlü ilişki tespit edilmiştir.

Ek 12: Yatırım Fonlarının Performansı Üzerine Amerika Birleşik Devletleri'nde Yapılan Önemli Araştırmalar

Araştırmacı	Yöntem	Gösterge Üstü Getiri Oranı (Yıllık)	Yayın
Sharpe (1966)	Sharpe Ölçütü	Negatif	W.Sharpe, "Mutual Fund Performance," *Journal of Business* 39 (1966), pp. 119-138.
Jensen (1968)	Tek Endeks Modeli (FVFM)	-1.1%	M.Jensen, "The Performance of Mutual funds in the Period 1945-1964," *Journal of Finance* 23 (1968), pp.389-416.
Lehman & Modest (1987)	FVFM & Çok Faktörlü Modeller	Negatif	Lehmann and D.M. Modest, "Mutual Fund Performance Evaluation: a comparison of Benchmarks and Benchmark Comparisons," *Journal of Finance* 42 (1987),pp.233-266
Elton, Gruber, Das, & Hlavka (1993)	Çok Faktörlü Modeller	-1.59%	E.J.Elton, M.J.Gruber, S. Das and M.Hlavka, "Efficiency with Costly Information: a Reinterpretation of Evidence from Manager Portfolios," Review of Financial Studies 6 (1993), PP. 1-23.
Malkiel (1995)	Tek Endeks Modeli (FVFM)	-.24%	G. Malkiel, "Returns from Investing in Mutual Funds 1971-1991," Journal of Finance, 50 (June 1995), pp.549-572.
Gruber (1996)	FVFM & Çok Faktörlü Modeller	-.65%	M.J.Gruber, Another Puzzle: The Growth in Actively Managed Mutual Funds (July 1996), pp.783-810
Ferson & Schadt (1996)	Tek Endeks Modeli (FVFM)	-.37 to +.26%	W.E. Ferson, and R.W. Schadt, "Measuring Fund Strategy and Performance in Changing Economic Conditions," Journal of Finance 51 (1996), pp. 425-461.
Carhart (1997)	Çok Faktörlü Model	-1.98%	M.M. Carhart, "On Persistence in Mutual Fund Performance. Journal of Finance 52 (1997), pp. 57-82.
Pastor & Stambaugh (2002)	Çok Faktörlü Model	-.86 to -1.25%	Pastor and R. Stambaugh, "Mutual Fund Performance and Seemingly Unrelated Assets," Journal of Financial Economics 63 (2002), pp. 315-349.
Elton, Gruber, & Blake (2003)	Çok Faktörlü Model	-.91%	E.J.Elton, M.J.Gruber and C.R.Blake," Incentive Fees and Mutual Funds," Journal of Finance 58 (2003), pp. 779-804.
Kosowski, Timmerman, Werners, & White (2005)	Carhart 4-Faktörlü Model	-.5%	Kosowski, A. Timmermann, R. Wemers, and H. White, "Can Mutual Fund 'Stars' Really Pick Stocks? New Evidence from a Bootstrap Analysis," Journal of Finance, 61 (2006), pp. 2551-2596.
Fama & French (2010)	Fama-French 3-Faktor & Carhart 4-Faktor	-.81 to -1.00%	E.F. Fama and K.R. French, "Luck versus Skill in the Cross-section of Mutual Fund Returns," Journal of Finance 65 (2010), pp 1915-1947.
Elton, Gruber, & Blake (2011)	Fama-French 3-Faktor & Carhart 4-Faktor	Negatif	E.J.Elton, M.J.Gruber and C.R. Blake, "Holdings Data, Security Returns, and the Selection of Superior Mutual Funds," Journal of Financial and Quantitative

Kaynak : Edwin J. Elton, Martin J Gruber, Mutual Funds, July 27, 2011,Social Science Research Network http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2088418,s.71.

EK 13: Emeklilik Yatırım Fonlarının Kod ve Ünvanları

KOD	UNVAN
ABE	ANADOLU HAYAT EMEKLILIK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI YÜKSELEN ÜLKELER ESNEK EYF
AE1	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. PARA PİYASASI BİRİNCİ LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AE2	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AE3	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
AE4	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BİRİNCİ ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEA	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEB	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ GRUP EYF
AEC	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş.UNILEVER GELİR AMAÇLI GRUP ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEE	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEG	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EYF
AEH	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEI	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEK	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYFONU-GRUP
AEL	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEN	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEP	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. UNILEVER BÜYÜME AMAÇLI GRUP ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AER	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AET	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEU	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. BİST TEMETTÜ ENDEKSİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AEY	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AG1	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖN. GELİR AMAÇ.KAMU BORÇ.ARAÇ.EYF
AG2	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI KARMA BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AG3	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
AG4	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI ESNEK EYF
AGA	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTIN KATILIM EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AGB	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI KATILIM ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU

AGD	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATILIM STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AGE	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI ALTERNATİF ESNEK EYF
AGG	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI GRUP KATILIM ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AGH	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI KATILIM HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AGL	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. BİRİNCİ ESNEK GRUP EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AGM	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. MUHAFAZAKAR KATILIM ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AGT	ASYA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AH0	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
AH1	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇ. ARAÇ. EYF
AH2	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AH3	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI BİRİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AH4	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI İKİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AH5	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
AH6	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI İKİNCİ ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU-AH6
AH8	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EYF
AH9	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EYF
AHB	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ (BEYAZ)EYF
AHC	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KARMA BORÇLANMA ARAÇLARI EYF (TL)
AHL	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. DİNAMİK ESNEK EYF
ALH	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
ALI	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. KOÇ İŞTİRAK ENDEKSİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ALL	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI EMANET LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ALR	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. İKİNCİ ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ALS	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EYF
ALU	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMA	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AMB	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI GRUP EY
AMF	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMG	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI BİRİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU

AMH	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. PERA H ESNEK GRUP EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMN	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. PERA Y ESNEK GRUP EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMP	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMR	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI İKİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMS	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMY	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. İKİNCİ ESNEK GRUP EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AMZ	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ANE	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ANG	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EYF
ANK	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT - KAMU EYF
ANS	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
ANU	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ANY	AEGON EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
APG	ALLIANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. PERA A ESNEK GRUP EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ATE	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK TURUNCU EYF
ATK	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EYF
AUA	ALLİANZ YAŞAM VE EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK FON SEPETİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AUG	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI İKİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVB	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI GRUP EYF
AVD	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ EYF
AVE	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK EYF
AVG	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AVH	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVK	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVL	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. PARA PİYASASI İKİNCİ LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVN	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVO	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVP	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI PERFORMANS ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVR	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BRIC ÜLKELERİ ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU

AVU	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. İKİNCİ ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AVY	AVİVASA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK GRUP EYF
AZA	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GRUP. YÖN.GELİR AMAÇLI KAMU BORÇ.ARAÇ.EYF
AZB	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
AZD	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AZE	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI EMANET LİKİT - KAMU EYF
AZH	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
AZK	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AZL	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT-KAMU EYF
AZM	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GRUP.YÖN.GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
AZN	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AZO	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AZS	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AZT	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
AZY	ALLIANZ HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
BBH	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
BED	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
BEE	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BEH	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
BEK	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
BEL	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. LİKİT-ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BGE	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK ESNEK EYF
BGK	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
BKB	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
BNA	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BNB	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BNK	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BNS	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BNY	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU

BPE	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EYF
BPF	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
BPG	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
BPH	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
BPK	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI İKİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI DÖVİZ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BPL	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI BİRİNCİ LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BPM	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI İKİNCİ LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
BPU	BNP PARIBAS CARDIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI BİRİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
CGE	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK ESNEK EYF
CGG	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
CHH	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSE SENEDİ E.Y.F
CHK	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EY
CHL	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.PARA PİYASASI LİKİT KAMU E.Y.F.
CHM	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
CHN	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
CHS	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
CHT	CİGNA FİNANS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
EDK	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
EHG	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK ESNEK EYF
EIE	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
EIF	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
EIG	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
EIH	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
EIK	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI İKİNCİ KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
EIP	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT KAMU EYF
EIY	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EYF
EST	ERGO EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
FEA	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
FEC	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU

FEI	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
FEN	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
FER	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
FES	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
FET	FİBA EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GEA	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK ALTERNATİF EYF
GED	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.GELİR AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GEF	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK ESNEK EYF.
GEG	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK HİSSE SENEDİ EYF
GEH	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
GEK	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
GEL	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GES	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GEU	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. İKİNCİ GELİR AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHA	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHD	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHE	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHF	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.GRUP.YÖN.GEL.AMAÇ.KAMU BORÇ.ARAÇ. EYF.
GHG	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHH	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHI	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHK	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHL	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHO	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GHT	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ESNEK (TL) EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GKB	GARANTİ EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
GRA	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GRK	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
GRS	GROUPAMA EMEKLİLİK A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU

HEA	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HEB	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HED	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HEE	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ALTERNATİF ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HEK	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HEP	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HER	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HES	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HET	AXA HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHA	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHB	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
HHD	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATILIM STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHE	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EYF
HHG	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHK	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EYF
HHL	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. EMANET LİKİT KAMU EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHM	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATILIM HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHN	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATILIM ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HHP	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT KAMU EYF
HHT	HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
HS1	ANADOLU HAYAT EMEKLİLİK A.Ş. GEL.AMAÇ.KAMU BORÇ.ARAÇ.BEYAZ EYF
IEA	ING EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
IEB	ING EMEKLİLİK A.Ş. KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
IEE	ING EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EYF
IEF	ING EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ESNEK EYF
IEG	ING EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EYF
IEH	ING EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
IEK	ING EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI KARMA EYF
IER	ING EMEKLİLİK A.Ş. LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU

IGE	ING EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
KEA	KATILIM EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
KEB	KATILIM EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
KEF	KATILIM EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
KEG	KATILIM EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
KEH	KATILIM EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI ALTERNATİF HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
KEK	KATILIM EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUP ALTERNATİF ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
MHA	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
MHD	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇ.ARAÇ.EYF
MHE	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
MHG	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.GRUP.YÖN. GELİR AMAÇ.KAMU BORÇ.ARAÇ.EYF
MHH	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
MHK	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA STANDART ARAÇLARI EYF
MHL	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT KAMU EMEKLİLİK YATIRIM FONU
MHS	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. ALTERNATİF STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
MHT	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
MHY	METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. GRUPLARA YÖNELİK ESNEK EYF
VEA	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI GRUP ESNEK ALTERNATİF EYF
VEB	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI KATILIM ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VEC	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI GRUP KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI MAVİ EYF
VEE	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EYF
VEG	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI 2. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VEH	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EYF
VEI	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VEK	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EYF
VEL	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. PARA PİYASASI LİKİT-ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VER	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VES	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GRUP ESNEK BEYAZ EMEKLİLİK YAT.FONU
VET	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU

VEU	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI 1. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VEY	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI GRUP KATILIM ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VGA	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VGB	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI ALTERNATİF KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
VGD	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI GRUP DEVLET İÇ BORÇ.SENETLERİ E.Y.F.
VGE	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI GRUP ESNEK EYF.
VGL	VAKIF EMEKLİLİK A.Ş. GRUP LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHA	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTERNATİF STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHB	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. BÜYÜME AMAÇLI HİSSE SENEDİ EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHD	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU DIŞ BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHE	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHG	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GELİR AMAÇLI KAMU BORÇLANMA ARAÇLARI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHK	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHN	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTIN EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHR	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. LİKİT ESNEK EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHS	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU
ZHT	ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. ALTERNATİF KATKI EMEKLİLİK YATIRIM FONU